

Uloga potpora Europske unije za zapošljavanje i samozapošljavanje u razvoju poduzetništva

---

Markelić, Josipa

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:148:258505>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-14**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij

Poslovna ekonomija – smjer Analiza i poslovno planiranje

**ULOGA POTPORA EUROPSKE UNIJE ZA
ZAPOŠLJAVANJE I SAMOZAPOŠLJAVANJE U RAZVOJU
PODUZETNIŠTVA**

Diplomski rad

Josipa Markelić

Zagreb, rujan 2021.

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij
Poslovna ekonomija – smjer Analiza i poslovno planiranje

**ULOGA POTPORA EUROPSKE UNIJE ZA
ZAPOŠLJAVANJE I SAMOZAPOŠLJAVANJE U RAZVOJU
PODUZETNIŠTVA**

**THE ROLE OF THE EUROPEAN UNION SUPPORT
SYSTEM FOR EMPLOYMENT AND SELF-EMPLOYMENT
IN THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP**

Diplomski rad

Student: Josipa Markelić

JMBAG studenta: 0067552968

Mentor: Izv. prof. dr. sc. Mihaela Mikić

Zagreb, rujan 2021.

Sažetak

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. Srpnja 2013. godine, u Hrvatskoj su otvorene različite mogućnosti pomoći i izvlačenja sredstava za poticanje poduzetništva i razvoj gospodarstva. Jedan od najbitnijih faktora koji utječe na gospodarstvo je i razina zaposlenosti, odnosno nezaposlenosti te samozapošljavanje. Ljudski kapital sve više dobiva na važnosti te su politike države i poduzeća sve više usmjerene na razvoj ljudskih resursa. Hrvatski zavod za zapošljavanje te Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike zaduženi su za otvaranje projekata te organiziranje javnih natječaja za poduzetnike Republike Hrvatske te posredništvo između njih i fondova Europske unije. Cilj ovih mjera poticanje je poduzetnika na otvaranje vlastitih poduzeća te poticanje poslodavaca na zapošljavanje. Ovaj rad detaljno će razraditi koje sve aktivne mjere zapošljavanja i samozapošljavanja postoje na tržištu te koji su uvjeti i obveze korisnika prilikom dodjele sredstava.

Ključne riječi: Europska unija, Aktivne mjere zapošljavanja, Zaposlenost, Samozaposlenost, Poduzetništvo

Summary

By becoming a part of European union of July 13th, 2013 Croatia gained the rights to use European union funds in developing its entrepreneurship. Employment rate has one of the biggest impacts on the growth and development of one country, including self-employment. Human capital is becoming more and more important each day, therefore policies of a country and companies is more focused on its development. Croatian Employment Centre and the Ministry of Labor, Pension System, Family and Social Policy are responsible for drawing resources from European union funds, allocating the resources through projects and public tenders. The main purpose of these measures is to encourage people to self-employ and to encourage companies to employ. This Master's thesis will describe the measures in more detail and explain the conditions for maintaining resources and obligations of users.

Key words: European Union, Active Labour Market Policies, Employment, Self-Employment, Entrepreneurship

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je diplomski rad isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija.

Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog izvora te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

(vlastoručni potpis studenta)

(mjesto i datum)

STATEMENT ON THE ACADEMIC INTEGRITY

I hereby declare and confirm by my signature that the final thesis is the sole result of my own work based on my research and relies on the published literature, as shown in the listed notes and bibliography.

I declare that no part of the thesis has been written in an unauthorized manner, i.e., it is not transcribed from the non-cited work, and that no part of the thesis infringes any of the copyrights.

I also declare that no part of the thesis has been used for any other work in any other higher education, scientific or educational institution.

(vlastoručni potpis studenta)

(mjesto i datum)

1.	UVOD	1
1.1.	Predmet i cilj rada.....	1
1.2.	Metode istraživanja i izvori podataka.....	1
1.3.	Sadržaj i struktura rada	1
2.	Poduzetništvo	3
2.1.	Pojmovno određenje poduzetništva	3
2.2.	Vrste poduzetništva.....	4
2.3.	Uloga poduzetništva u gospodarskom rastu i razvoju	6
3.	Aktivne i pasivne politike Europske unije za ublažavanje nezaposlenosti te poticanje poduzetništva	9
3.1.	Važnost samozapošljavanja u gospodarstvu	9
3.2.	Pojam i vrste aktivnih mjera.....	10
3.3.	Aktivne politike zapošljavanja u razvoju poduzetništva i smanjenju nezaposlenosti.....	14
4.	Potpore za zapošljavanje i samozapošljavanje	23
4.1.	Visina i analiza dodijeljenih sredstava od 2013. do 2019. godine	23
4.2.	Utjecaj mjera Europske unije na razvoj poduzetništva.....	31
4.3.	Utjecaj virusa COVID-19 na dodjelu sredstava	31
5.	Prepoznatljivost mjera Europske unije za zapošljavanje i samozapošljavanje	33
5.1.	Cilj i metodologija istraživanja	33
5.2.	Karakteristike uzorka.....	33
5.3.	Rezultati istraživanja i izvedeni zaključci.....	37
6.	ZAKLJUČAK.....	45

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

U ovom radu govori se o sustavu potpora koje nudi Europska unija za zapošljavanje te samozapošljavanje te kako isti utječe na razvoj poduzetništva. Na početku se obrađuje sam pojam poduzetništva, njegove vrste te njegovu ulogu u rastu i razvoju gospodarstva.

Cilj rada je objasniti ulogu poduzetništva u gospodarskom rastu i razvoju, aktivne i pasivne politike, koja je uloga Europske unije u razvoju poduzetništva svojih članica, način na koji se mjere provode, zašto je važno poticati zapošljavanje i samozapošljavanje te analizirati kretanje iskorištenosti sredstava koje Republika Hrvatska, kao dio Europske unije, ima na raspolaganju.

1.2. Metode istraživanja i izvori podataka

Za izradu ovog diplomskog rada koriste se razne knjige, članci te stručna literatura kojima se nastojati teorijski obraditi tema rada. Uz to, koriste se i baze podataka Eurostata te Europske centralne banke, HNB i drugih koji su dostupni na web stranicama koji će biti potrebni u analizi samih potpora. Metode koje se koriste su metoda analize, empirijsko istraživanje, metoda deskripcije, metoda dedukcije, statistička deskriptivna metoda te metoda uzorka.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Rad je podijeljen u četiri poglavlja u kojem su prva dva teorijska, a druga dva empirijska. U prvom poglavlju teorijski obrađen je sam pojam poduzetništva, njegove vrste te uloga u

rastu i razvoju gospodarstva. U drugom poglavlju obrađen je pojam aktivnih i pasivnih mjera Europske unije, pri čemu se naglasak stavlja na aktivne mjere, s obzirom da su potpore za zapošljavanje i samozapošljavanje dio aktivnih mjera. U trećem poglavlju analizira se visina potpora koje hrvatski poduzetnici mogu prikupiti od Europske unije, te njihova iskorištenost tijekom godina od kad je Hrvatska dio Europske unije. Zadnje poglavlje odnosi se na anketu, kojom se pokušava približiti građanima sam pojam ovih mjera te istražiti koliko je zapravo izbarana populacija upoznata s mjerama te su na temelju toga doneseni zaključci o angažiranosti javnih institucija o približavanju i upoznavanju istih s građanima.

2. Poduzetništvo

Razrada teme ovog rada započinje pojmovnim određenjem poduzetništva, te navođenjem njegovih vrsta i utjecaja na rast i razvoj gospodarstva.

2.1. Pojmovno određenje poduzetništva

Pojam poduzetništvo dolazi od riječi poduzeti, što znači ne čekati da se nešto dogodi samo od sebe, nego krenuti u akciju. „Poduzetništvo predstavlja proces stvaranja vrijednosti različitim aktivnostima u kojem poduzetnik prepoznaje novu poslovnu priliku, osniva poduzeće i upravlja njime, prikuplja sva potrebna sredstva za realizaciju poslovne prilike, realizira proizvod, osvaja tržište, prodaje proizvod, raspodjeljuje uvećanu (novostvorenu) vrijednost te prepoznaje novu poslovnu priliku“ (Hunjet et.al., 2012).

Poduzetništvo je relativno kasno određeno kao zasebna funkcija u ekonomiji. Prvi puta pojam poduzetnika pojavljuje se u knjizi Richarda Cantilona: *Opća rasprava o prirodi trgovine*, a označava poduzetnika kao osobu koja preuzima rizik novoga. Prema Cantilonu, svaka osoba koja ostvaruje prihod može se smatrati poduzetnikom. Ova definicija nadograđuje se od strane drugih znanstvenika iz godine u godinu čime se pokušava pobliže definirati stvarno značenje poduzetništva.

Značajnu ulogu u razvoju pojma poduzetništva i njegove točne interpretacije ima i američki ekonomist Joseph Alois Schumpeter, koji smatra da gospodarstvo iz stanja opće ravnoteže i omogućuje njegovu dinamizaciju su upravo inovacije. Ovo proizlazi iz njegovog razmišljanja da je poduzetniku najvažniji cilj ostvarivanje profita te da zapravo iz tog razloga poduzetnik omogućuje daljnji razvoj poduzeća, te time i rasta i razvoja gospodarstva.

Poduzetništvo predstavlja proces kojim se pojedini resursi kombiniraju u svrhu stvaranja vrijednosti te iskorištavanja prilike. Suvremeno poduzetništvo usmjereno je na razvijanje poduzetničke klime koju karakterizira orijentacija na individualnu inicijativu, kreativnost i inovacije, te stvaranje novog, drukčijeg i humanijeg društva. „Ono uključuje sve

poduzetnikove djelatnosti usmjerene na ulaganja i kombinaciju potrebnih inputa, širenja na nova tržišta, stvaranje novih proizvoda, novih potrošača i novih tehnologija, a naglašeno je vezano uz prijelomna vremena, uvjete neizvjesnosti, krize i promjene u okolini. (Škrtić et. al., 2011)“.

Unatoč velikom broju različitih definicija poduzetništva, većina definicija obuhvaća pojmove inovativnost i kreativnost te kao svrhu postojanja poduzetništva stavlja ostvarivanje profita za poduzeće te konstantno unapređenje poslovanja kako bi poduzeće ostalo konkurentno.

Važno je definirati i pojam poduzetnika. Poduzetnik je osoba koja poduzima određene pothvate i pri tome preuzima neizvjesnost i rizik. „On organizira i upravlja tvrtkom preuzimajući sav rizik s ciljem ostvarenja profita, to je osoba sa znanjima iz područja marketinga, financija, upravljanja, poslovnog odlučivanja, a sva ta znanja je stekao u školi“ (Hunjet et.al., 2012).

Postoje određene odrednice koje su važne kako bi poduzetnik bio uspješan. „To su:

- Poduzetnička ideja
- Poduzetnička prigoda
- Poduzetnički pothvat
- Ulaganje kapitala
- Privatno vlasništvo
- Dobit
- Rizik i neizvjesnost
- Inovacije i stvaralaštvo (Arambašić et al., 2013):“

Navedene odrednice nisu pravilo, ne posjeduju svi uspješni poduzetnici sve navedene odrednice, no smatraju se bitnim prilikom karakteriziranja uspješnog poduzetnika.

2.2. Vrste poduzetništva

Pojam poduzetništva vrlo je složen te se zbog toga, da bi se lakše razumjelo, poduzetništvo dijeli na nekoliko vrsta poduzetništva, a to su (Škrtić, 2011):

- Tradicionalno ili individualno poduzetništvo
- Korporacijsko poduzetništvo
- Društveno poduzetništvo

„Tradicionalno poduzetništvo se prakticira u mikro, malim i srednjim tvrtkama koje su organizirane u različitim pravno-organizacijskim oblicima, a čiji je temeljni cilj ostvarivanje profita koji pripada vlasnicima kapitala i o čijoj upotrebi samostalno odlučuju“ (Dračić, 2012).

Prema Zakonu o računovodstvu mikro poduzetnici su oni koji ne prelaze granične pokazatelje u dva od sljedeća tri uvjeta:

- Ukupna aktiva – 2.600.000,00 kuna
- Prihod – 5.200.000,00 kuna
- Prosječan broj radnika tijekom godine – 10 radnika

u mala poduzeća svrstavaju se poduzeća koja ne prelaze iduće granične pokazatelje:

- Ukupna aktiva – 30.000.000,00 kuna
- Prihodi – 60.000.000,00 kuna
- Prosječni broj radnika tijekom poslovne godine – 50 radnika,

a u srednje grupe poduzetnika razvrstavaju se poduzetnici čiji granični pokazatelji na datum bilance na konsolidiranoj osnovi ne prelaze:

- Ukupna aktiva – 150.000.000,00 kuna
- Prihodi – 300.000.000,00 kuna
- Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine – 250 radnika

Korporativno poduzetništvo se vezuje uz velika poduzeća, gdje su prethodno navedene funkcije podijeljene na više osoba koje su specijalizirane u pojedinom području (Kolaković, 2006.). Ovu vrstu poduzetništva se veže za korporacije koje žele primjenjivati suvremene principe menadžmenta na nov način, koji će stvoriti pretpostavke da kreativni pojedinci sa svojim idejama o novim proizvodima, postupcima i procesima dođu do izražaja (Dračić, 2012).

U velika poduzeća spadaju sva ona poduzeća čiji iznosi na datum bilance na konsolidiranoj osnovi prelaze najmanje dva uvjeta prethodno navedenih u ovom radu vezanih za srednja poduzeća.

Društveno poduzetništvo može se definirati prema Dees-u (1998), koji kaže da socijalni poduzetnici igraju ulogu agenata u socijalnom sektoru na način da:

- Adaptiraju misiju kreiranja održive socijalne vrijednosti
- Pronalaženje novih prilika za ostvarenje te misije
- Uključivanje u proces kontinuiranih inovacija, prilagodbe i učenja
- Djeluju odvažno, bez ograničenja trenutno raspoloživim resursima
- Pokazuju veliku odgovornost prema biračima i posljedicama (Prasykier i Nowak, 2012)

Socijalno poduzetništvo razvilo se iz tradicionalnog poduzetništva te s njim ima neke sličnosti, no velika razlika između ove dvije vrste poduzetništva je što je tradicionalno poduzetništvo usredotočeno na ostvarivanje profita, dok je cilj socijalnog poduzetnika reinvestirati ostvareni profit natrag u zajednicu te povećanje društvene dobrobiti.

2.3. Uloga poduzetništva u gospodarskom rastu i razvoju

Pojam poduzetništva usko je povezan s ekonomskim rastom. Inovacija kreirana od strane poduzetnika ono je što stvara promjenu u ekonomiji, a one se nazivaju ekonomskim rastom. Inovacije su posebno sredstvo poduzetnika, načini na koje oni prepoznaju promjenu kao priliku za različite poslove ili različite usluge. Ovo se može smatrati disciplinom, može se naučiti, može se izvježbati. Poduzetnici trebaju sa svrhom tražiti izvor inovacija, promjene i simptome koji ostvaruju uspješnu inovaciju. Oni trebaju znati i primijeniti principe uspješne inovacije (Drucker, 1993).

Ambiciozni poduzetnici današnjice tehnološki su dragocjeni. Ugodno im je s novim tehnologijama i ne boje se promjena koje nova tehnologija može donijeti. Ova generacija je strastvena, radoznala i natjecateljska. Oni pozdravljaju promjenu i prihvaćaju je (Dollinger, 2008).

Prema istraživanju The Heritage Foundation i The Wall Street Journal, istražena je povezanost između gospodarstva zemlje te poduzetništva. „Prema ovom istraživanju doneseno je nekoliko zaključaka:

- Prvo, istraživanje pokazuje visoku povezanost između ekonomske i političke slobode te visokog životnog standarda
- Drugo, usporedbom podataka tijekom nekoliko godina potvrđeno je kako siromašne zemlje nisu siromašne zbog nedostatka pomoći bogatih zemalja, već zbog nedostatka političke i gospodarske slobode (Dollinger, 2008)“

Ovim istraživanjem utvrđena je važnost političke i gospodarske slobode za razvoj poduzetništva. Državna regulacija trebala bi ići u smjeru davanja slobode poduzetnicima, kako bi se potaknulo poduzetništvo te time i imao pozitivan utjecaj na gospodarski rast i razvoj. Poduzetnici svojim inovacijama ili samo otvaranjem poduzeća, otvaraju nova radna mjesta, čime se povećava platežna moć pojedinog zaposlenika, što na kraju vodi tome da se više novca okreće unutar gospodarstva.

S makroekonomskog stajališta inovacije se mogu promatrati kao procesi koji povećavaju dodanu vrijednost poduzeća, primjerice putem povećanja prodaje ili smanjenja troškova. „Na razini gospodarstva, BDP mjeri agregatnu vrijednost koju su stvorila sva poduzeća u zemlji, a gospodarski rast se definira kao trend kontinuiranog rasta BDP-a po glavi stanovnika (Pavličić, 2012).“ Iz navedenog slijedi da su inovacije iznimno bitne u povećanju BDP-a zemlje.

Znanstvenici diljem svijeta pokušavaju riješiti, odnosno što bolje razumjeti što to utječe na gospodarstvo. Smatra se da odgovor na ovo pitanje proizlazi iz teorija i misli dva velika ekonomista, Adama Smitha i Davida Ricarda, koji u svojim knjigama iznose svoje teorije rasta gospodarstva, kao i samo shvaćanje pojma gospodarstva. Smith, čiji glavni cilj je bio shvatiti proces bogaćenja, započinje svoju teoriju lekcijom da je podjela rada ograničena opsegom tržišta. Rastom tržišta, poduzetništvo bi vodilo do inovacija, koje onda vode do povećanja raspodjele rada i povećanju produktivnosti.

Ricardo, s druge strane, je zamišljao ekonomski output kao funkciju inputa zemlje, rada i kapitala. Investicije bi proizvele više kapitala, ali zbog marginalnog faktora proizvodnje i postojanja fiksnih faktora poput zemlje, rast populacije bi uvijek bio dominantan nad ekonomskim rastom (Holcombe, 1998).

Na teoriju Adama Smitha nadovezuje se Israel Kirzner, profesor ekonomije na fakultetu u New Yorku, te nadodaje da se poduzetničkim načinom razmišljanja uočavaju prilike za ostvarenje profita koje su prethodno prošle nezamijećene. Poduzetnici djeluju na temelju toga, čime gospodarstvo postaje produktivnije jer se stvara mogućnost stvaranja potrošačkog zadovoljstva uz manje troškove. Poduzetnici su svjesni dinamičnosti okoline te konstantne pojave novih konkurenata, kao i novih želja i potreba potrošača te su svjesni da, da bi opstali na tržištu, moraju kontinuirano razvijati nove ideje. Samim razmišljanjem i djelovanjem poduzetnika na ovaj način dolazi do rasta gospodarstva.

3. Aktivne i pasivne politike Europske unije za ublažavanje nezaposlenosti te poticanje poduzetništva

U ovom poglavlju razrađen je pojam aktivnih i pasivnih politika Europske unije, njihova važnost u razvoju poduzetništva te u smanjenju nezaposlenosti te važnost samozapošljavanja u gospodarstvu.

3.1. Važnost samozapošljavanja u gospodarstvu

U drugoj polovici dvadesetog stoljeća, socijalni znanstvenici tipično su gledali na zapošljavanje kao na nešto zastarjelo, odnosno na ostatke prošlih oblika gospodarskog organiziranja; očekivalo se da će samozaposlenost, zbog male količine proizvodnosti, nestati pod dominantom logikom i pritiskom konkurencije u akumulaciji kapitala te masovne proizvodnje (Arum i Muller, 2004).

Ova teorija pokazala se krivom, što je vidljivo u današnjici. Sve više osoba postaje osviješteno u pogledu važnosti te prednosti samozapošljavanja, te države sve više pridaju pozornost poticanju samozapošljavanja jer shvaćaju njegovu važnost u gospodarstvu.

Samozapošljavanje te kreiranje posla/karijere putem samozapošljavanja uvelike su povezani s poduzetništvom. Samozapošljavanjem pojedinac stvara nove prilike u industriji te u gospodarstvu u vidu preuzimanje rizika, mogućnost ostvarenja financijske moći stvaranjem akcija te razvijanjem vlastitog poslovanja.

Samozaposleni se često smatraju osobama koje ne zarađuju plaću već rade u svojoj profesiji i vode posao na vlastiti račun i vlastiti rizik. (Parker, 2004.)

Prema Eurofound-u (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions), postoje tri viđenja samozapošljavanja. U prvom viđenju se pretpostavlja da sve veći broj ljudi želi imati veću razinu autonomije, samo usmjerenja, stimulacija i preuzimanja rizika u vlastitom poslu te ulaze u vlastiti posao kako bi imali veću kontrolu nad poslom koji rade i kada ga rade.

Drugo viđenje poduzetništva odnosi se na samozaposlenost koja nije rezultat vlastite želje za samoostvarenjem. Ono naglašava usmjerenost na ekonomsku ovisnost. Kako se tržište rada mijenja, tako je i sve manje uočljiva razlika između zaposlenog te samozaposlenog, odnosno, sve se više javljaju situacije u kojima je samozaposlena osoba, prema opisu svog posla, vrlo bliska zaposlenoj osobi. To je rezultat toga što samozaposlena osoba ima sve manju slobodu determiniranja vlastitog radnog vremena, kao i plaće za svoj rad.

Treći oblik vezan je za financijsku održivost različitih oblika samozapošljavanja. Financijska stabilnost može se promatrati i dugoročno i kratkoročno. Za razliku od klasičnih zaposlenika čiji je prihod uglavnom ravnomjerno raspoređen, prihod samozaposlenih može varirati od vrlo visokog do vrlo niskog. Odnosno, u jednom trenutku samozaposlena osoba može ostvarivati vrlo visoke prihode, dok u narednom periodu oni mogu biti vrlo niski.

Prema istraživanju Europskog parlamenta, rizik siromaštva i socijalne isključenosti, 3.5 puta veći je za samozaposlene nego za zaposlene (Research report: Exploring self-employment in the European Union).

3.2. Pojam i vrste aktivnih mjera

„Aktivne i pasivne politike na tržištu rada predstavljaju oblik državne intervencije na tržištu rada koji je usmjeren prema posebnim grupama te ih se svrstava u politike na strani ponude (Obadić, 2009)“. Aktivne mjere zapošljavanja (ALMP) predstavljaju mjere koje pomažu osobama individualno postati dio tržišta ili spriječiti već zaposlene da izgube posao. ALMP uključuju različite mjere, od treninga do pomoći pri pronalasku posla, podupiranje u pronalasku prilika za zapošljavanje te podupiranje poduzetničkih aktivnosti (European centre for social welfare policy and research).

Koncept Aktivnih mjera zapošljavanja stvoren je kako bi preusmjerio pozornost trošenja javnih resursa na pasivne politike, poput osiguranja za nezaposlene i davanja financijskih sredstava nezaposlenim osobama. Pasivna politika igra veliku ulogu u ublažavanju negativnih posljedica uzrokovanih nenadanim otkazima te oduzimanju redovitih prihoda novo nezaposlenima (Moremro i Kuddo, 2019).

Svrha aktivnih mjera za zapošljavanje te samozapošljavanje je omogućiti efikasnu alokaciju zaposlenih i ljudskog kapitala na način na koji to samo tržište ne može. Iz tog razloga, javne institucije sve više sredstava usmjeravaju na različite projekte kojima se potiče zaposlenost i samozaposlenost.

„Osnovni ciljevi politika i institucija na tržištu rada najčešće su:

- Smanjivanje nezaposlenosti
- Smanjivanje segmentacije na tržištu rada i smanjivanje nepovoljnog položaja različitih grupa u zemlji
- Promoviranje regionalne, kvalifikacijske i sektorske mobilnosti
- Porast produktivnosti rada (Obadić, 2009):“

Od svog postojanja, Europska unija nastoji poboljšati stanje na tržištu rada, smanjiti nezaposlenost te poticati otvaranje novih radnih mjesta. Europska unija te njene članice nastoje potaknuti poduzetništvo te različite oblike samozapošljavanja kao način unapređenja inovacija i novih oblika poslovanja. Različitim aktima, Europska unija "nameće" članicama smjer ponašanja u zapošljavanju radnika. Jedan od bitnijih je Protokol o socijalnoj politici, te kao dodatak tomu u Sporazumu o socijalnoj politici u okviru Ugovora iz Maastrichta. „Taj dokument navodi ciljeve koje se žele postići, a obuhvaća:

- Suzbijanje socijalne isključenosti na tržištu rada i u društvu općenito,
- Upozorava na postojanje diskriminacije u svijetu rada,
- Upozorava na nedostatak mogućnosti obrazovanja i usavršavanja,
- Upozorava na nedovoljnu zaštitu manjina,
- Upozorava na nisku razinu socijalne zaštite i
- Na ograničenu slobodu kretanja na tržištu rada (Obadić, 2009)“

U poticanju poduzetništva i samozapošljavanja, Europska komisija fokusira se na start-upove nezaposlenih te na osjetljive skupine, potporu socijalnom poduzetništvu, te mikrofinancije, te teži: povećanju znanja o poduzetništvu kao i o samozapošljavanju, gradi kapacitete u članicama EU te financijski potiče poduzetništvo.

„Temeljna intencija mjera aktivne politike na tržištu nalazi se u njihovoj usmjerenosti na "tvrdu jezgru nezaposlenih" to jest onu kategoriju nezaposlenih unutar ukupne populacije nezaposlenih koja se teško zapošljava (Babić, 2019)“.

Iznimno važnu ulogu u sustavu potpora Europske unije ima Europski socijalni fond, iz kojeg se izvlači većina sredstava namijenjena za potporu u zapošljavanju i samozapošljavanju.

Hrvatska kombinira Europski socijalni fond i Europski regionalni fond za razvoj kako bi izgradila bogato zaposlenje te više uključeno društvo kao dio strategije za rast i razvoj. Osim toga, cilja i na bolje obrazovanje te efektivne javne usluge (European Social Fund).

OECD predlaže sljedeće kategorije mjera aktivne politike:

- Javne ustanove zapošljavanja i uprava
- Mjere naobrazbe
- Javne ustanove zapošljavanja i uprava
- Mjere naobrazbe
- Mjere za mlade osobe
- Subvencioniranje zapošljavanja
- Mjere za grupe s otežanom mogućnošću zapošljavanja

Javne ustanove zapošljavanja i uprava su mjere čija je uloga da pomažu nezaposlenima u procesu traženja zaposlenja pružajući im usluge savjetovanja i informirajući ih o slobodnim radnim mjestima, upravljaju i reguliraju u koordinaciji s drugim upravnim tijelima naknadu za nezaposlene, visinu, uvjete koje osoba treba ispunjavati da bi se mogla kandidirati za naknadu, duljinu trajanja isplate naknade i slično. Mjere naobrazbe odnose se na postupke usmjerene na problematične skupine. Obuhvaćaju troškove naobrazbe i specijalne dodatke za sudionike uključene u njih. Mogu se razvrstati u mjere za nezaposlene, mjere za one kojima prijeti nezaposlenost i mjere za zaposlene. Mjere za mlade osobe posebno su usmjerene na mlade osobe koje tek sklapaju radni odnos. Mogu se razvrstati na obrazovne mjere i mjere poticanja zapošljavanja mladih osoba, te na mjere za pripravnike – koje stoje na raspolaganju onima šro napuštaju obrazovni proces i ulaze na tržište rada. Subvencioniranje zapošljavanja može se razvrstati na tri osnovna modaliteta: subvencije za zapošljavanje, na financijski pomoć (u smislu povoljnih uvjeta) za nezaposlene koji žele pokrenuti vlastiti posao i na neposredno kreiranje novih radnih mjesta putem javnih radova i sličnih programa. Mjere za grupe s otežanom mogućnošću zapošljavanja su mjere se koriste za poticanje zapošljavanja zapostavljenih osoba, osoba sa

specifičnim problemima (na primjer branitelja u Hrvatskoj), bilo u obliku pripomoći za povratak na posao ili donošenje posebnih radno-pravnih zaštita odredbi za tu skupinu.

Postoje različite metode ocjenjivanja aktivnih mjera politika. Da bi se uvidjelo stvarno stanje utjecaja aktivnih mjera na gospodarstvo, potrebno je odrediti metode ocjenjivanja aktivnih mjera na tržištu rada. Ovom temom bave se brojni istraživači, no još uvijek nije u potpunosti utvrđen konkretan princip ocjenjivanja. „Ipak, do sad izvedene metode dijele se u dvije glavne skupine:

- Ocjena individualne djelotvornosti mjera
- Ocjena utjecaja mjera na ukupno gospodarstvo (Babić, 2003)“

Ocjena individualne djelotvornosti mjera nastoji se objasniti kako pojedina mjera utječe na povećanje pojedinačnih prilika za zaposlenje te na povećanje budućih zarada. Ove mjere prvenstveno se primjenjuju na poduzeća čiji je cilj povećanje proizvodnosti i konkurentnosti za sudionike programa na tržištu rada. One se odnose na ocjenjivanje raznih programa obrazovanja i osposobljavanja, savjetovanje i pomoć u potrazi za zaposlenjem i slično. Za taj tip ocjenjivanja obično se koriste mikroekonomske metode. Drugim tipom ocjena pokušavaju se izmjeriti neto učinci programa na agregatnoj razini i nastoji se odgovoriti na pitanje kako se provođenje mjera odražava na ukupnu (ne)zaposlenost, pri čemu se pokušava ocijeniti mrtvi teret te supstitucijski i zamjenski učinci. U slučaju ocjene mjera aktivnih politika, mrtvi teret se odnosi na situaciju kada rezultat uvođenja mjera nije ništa drukčiji od rezultata koji se na tržištu rada ostvaruje bez uvođenja mjera. Supstitucijski se učinak pojavljuje kada poslodavac zaposli radnika koji ima pravo na subvencioniranu nadnicu umjesto radnika koji nema pravo na subvenciju, a inače bi bio zaposlen. Zamjenski učinak pojavljuje se kada tvrtke sa subvencioniranim radnicima povećavaju svoju proizvodnju, dok se istodobno smanjuje proizvodnja u tvrtkama koje nemaju subvencionirane radnike (Babić, 2003).

Ocjena utjecaja mjera na ukupno gospodarstvo tip je evaluacije aktivnih mjera uključuje ocjenu uspješnosti programa kojima je cilj pokušaj simulacije zapošljavanja u privatnom sektoru, do programa izravnog otvaranja radnih mjesta javnim radovima. Dva su tipa ocjene uspješnosti: mrtvi teret, te makroekonomske metode.

Najvažniji pokazatelj uspješnosti provođenja aktivnih mjera je razina dugoročne nezaposlenosti. U dugoročnu nezaposlenost spadaju svi oni koji 12 mjeseci i duže nisu

stupili u radni odnos. Dugoročna nezaposlenost u zemljama članicama Europske unije znatno se povećala nakon velike financijske krize u 2008. godini. Dok se u nekim zemljama članicama dugoročna nezaposlenost smanjivala, u Hrvatskoj je i dalje rasla.

Prema istraživanjima Bertelsmann Stiftunga, mogućnost pada u dugoročno nezaposlene iznosila je 5.9% za nisko obrazovane, 4.3% za one koji imaju srednje obrazovanje, te 2.6% za visokoobrazovane. Ovo nije pravilo za sve zemlje, te stupanj obrazovanja nije jedini faktor koji utječe na nezaposlenost. Problem se može javiti i za one koji su izgubili posao kao rezultat restrukturiranja u ekonomiji – ovo se posebno odnosi na stariju radnu populaciju te na radnike u opadajućim industrijama. Pretpostavka je da će starije osobe teže ostati bez posla, no teže će i dobiti novi posao u slučaju prestanka rada na prethodnoj poziciji. U većini zemalja, šanse za dugoročnom nezaposlenošću imaju više muškarci od žena zbog činjenice da su upravo grane industrije u kojima rade pretežno muškarci (građevinarstvo i slično) više pogođeni krizama. Također, mladi imaju veću šansu biti kratkoročno nezaposleni, no u Hrvatskoj je i ova skupina znatno pogođena dugoročnom nezaposlenošću (Duell, 2016).

3.3. Aktivne politike zapošljavanja u razvoju poduzetništva i smanjenju nezaposlenosti

Europska komisija (The European Commission) provodi nekoliko programa vezanih za zapošljavanje, socijalna pitanja te socijalnu uključenost, to su: Europski socijalni fond (European Social Fund), Europski fond za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (European Globalisation Adjustment), Program EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije (EU Programme for Employment and Social Innovation).

Europski socijalni fond usmjeren je na poboljšanje vještina te mogućnost zapošljavanja, Europski fond za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom usmjeren je na pomoć pri pronalasku novog posla radnicima koji su otpušteni jer su predstavljali tehnološki višak na prošlom radnom mjestu. Programom EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije direktno upravlja Europska komisija te predstavlja potporu u zapošljavanju, socijalnoj politici i mobilnosti radne snage unutar cijele Europske unije.

Osim ovih programa, od posebne važnosti je i Europski program mikro financiranja koji je pokrenut 2010. godine kao mjera povećanja dostupnosti mikrokredita. Ovim programom, EU nije ta koja daje kredite, već određenim izdavateljima kredita nudi pomoć na način da dijeli s njima potencijalni rizik te omogućuje povećanje kreditiranja. Oni koji imaju koristi od ovog programa su:

- Oni koji žele postati samozaposleni ili osnovati mikropoduzeće, s naglaskom na socijalno poduzeće
- Osoba koja je zaposlena
- Osoba koja nije trenutno na tržištu rada
- Ima poteškoća pri dobivanju kredita

U Hrvatskoj mjere se razvrstavaju prema vrsti aktivnosti i intervenciji te financijskoj podršci, a prilagođene su EUROSTAT-ovoj klasifikaciji tržišta rada.

Potpore se dijele na (Mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, 2020.):

1. Potpore za zapošljavanje
2. Potpore za usavršavanje
3. Obrazovanje i osposobljavanje
4. Javni rad
5. Potpore za očuvanje radnih mjesta
6. Stalni sezonalac
7. Potpora za samozapošljavanje

Tablica 1 detaljno prikazuje sve informacije koje korisnik, odnosno osoba koja želi koristiti sredstva, bi trebala znati prije slanja zahtjeva za sredstva.

Tablica 1 Potpore za zapošljavanje

CILJ	Poticanje zapošljavanja osoba sufinanciranjem troška plaće poslodavcima
CILJNE SKUPINE	Osobe: koje nisu bile zaposlene s redovitom plaćom tijekom prethodnih 6 mjeseci, bez završenog srednjoškolskog obrazovanja, su između 15 i 24 godine starosti ili starije od 50 godina, s invaliditetom ili romske

	nacionalne manjine
TRAJANJE	12 mjeseci
VISINA SUBVENCIJE	<p>Kolektivni ugovor: 50% bruto II plaće ili 75% bruto II plaće za osobe s invaliditetom na godišnjoj razini, bez gornjeg ograničenja</p> <p>Bez kolektivnog ugovora: visina se određuje prema sljedećim kriterijima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za osobe bez završene osnovne škole i stečene kvalifikacije: minimalna bruto plaća za 2021. godinu • Za osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem: prosječna bruto plaća u 2020. godini utvrđena Naredbom o iznosima i osnovicama za obračun doprinosa za obvezna osiguranja uz primjenu koeficijenta 0,6 • Za osobe sa zvanjem stečenim po programima visokoškolskog obrazovanja: prosječna bruto plaća u 2020. godini utvrđena Naredbom o iznosima i osnovicama za obračun doprinosa za obvezna osiguranja uz primjenu koeficijenta 0,75 za pojedinu kalendarsku godinu i odgovarajućeg koeficijenta
KORISNICI	Poduzetnici i neprofitne organizacije koje obavljaju gospodarsku aktivnost
NAČIN ODABIRA KORISNIKA	Javni poziv, prijava potrebe za radnikom i obrada zahtjeva nakon zaprimanja
KRITERIJI	<p>Poslodavci kojima se može dodijeliti potpora moraju imati zaposlenog najmanje jednog radnika unazad 6 mjeseci (osim obrta, samostalnih djelatnosti i OPG-a koji nemaju zaposlene).</p> <p>Potpora se može dodijeliti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poslodavcima kod kojih će zapošljavanje uz potporu dovesti do neto povećanja broja zaposlenih u odnosu na prosječan broj zaposlenih u posljednjih 12 mjeseci 2. Poslodavcima koji imaju smanjenje broja zaposlenih u posljednjih 12 mjeseci ukoliko je do smanjenja došlo iz opravdanih razloga <p>Poslodavac može koristiti potpore za 50% prosječnog broja zaposlenih unazad 12 mjeseci</p>
DOKUMENTACIJA	<p>Zahtjev se podnosi preko mjere.hr, a poslodavac mora imati otvoren račun na web portalu burzarada.hzz.hr</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potvrda o stanju nepodmirenih obveza po osnovi poreza i doprinosa (ne starija od 30 dana) • Izjava poslodavca o broju zaposlenih, o obavljenim inspekcijskim i drugim nadzorima unatrag 12 mjeseci te eventualno izrečenim kaznenim mjerama i okretanju broja zaposlenih unatrag 12 mjeseci • Obrazloženje/odluka o poslovno uvjetovanim otkazima unatrag 6 mjeseci

	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o plaći ili kolektivni ugovor • Financijska dokumentacija
ISPLATA SREDSTAVA	50% iznosa u roku od 30 dana od potpisa ugovora, ostalih 50% u roku od 30 dana od dostave dokaza o isplaćenim plaćama i uplaćenim doprinosima na obračunate i isplaćene plaće za prvih 6 mjeseci sufinanciranja zapošljavanja

Mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (2020.). Dostupno na: <https://mjere.hr/dokumentacija/HZZ-Uvjeti-koristenja-mjera-aktivnog-zaposljavanja-u-2021-2202.pdf?v=3>

Potpore za usavršavanje su potpore koje se mogu primijeniti isključivo za zaposlene osobe, te dio troškova snosi poslodavac, a dio HZZ.

Cilj ovih potpora je omogućiti stjecanje vještina za rad i zadržavanje radnog mjesta, a poslodavcima osigurati radnu snagu traženih kompetencija. Trajanje potpora je do 6 mjeseci uz obvezu zadržavanja radnika u radnom odnosu u dvostrukom trajanju od trajanja obrazovanja. Intenzitet potpore može iznositi najviše 70% ukupnih troškova (troškovi nastave, putni troškovi predavača, putni trošak polaznika, trošak smještaja).

Poslodavac mora priložiti program obrazovanja, potvrdu o stanju duga vezano uz obvezu osiguranja i pripadajuće poreze te potvrdu da se ne vodi postupak i da nije pravomoćno osuđen zbog počinjenja kaznenog djela neisplate plaće.

Iduća vrsta potpora, Obrazovanje i osposobljavanje Svi polaznici obrazovanja ili osposobljavanja koji se u evidenciji Zavoda vode kao nezaposleni, imaju pravo za vrijeme trajanja obrazovanja ili osposobljavanja, a za dane provedene na obrazovanju ili osposobljavanju pokrivanje sljedećih troškova (Uvjeti i način korištenja sredstava za provođenje mjera u 2021. godini):

- Novčanu pomoć (samo za nezaposlene osobe)
- Putni troškovi (samo za nezaposlene osobe)
- Osiguranje prema propisima HZMO (za osobe koje već nisu u sustav mirovinskog osiguranja)

U ovu skupinu mjera spadaju mjere za:

- Obrazovanje nezaposlenih osoba i ostalih tražitelja zaposlenja
- Osposobljavanja na radnom mjestu

- Osposobljavanja na radnom mjestu i ustanova za obrazovanje odraslih
- Obrazovanje za temeljne vještine osobnog i profesionalnog razvoja

Javni rad je društveno koristan rad koji se odvija u neograničenom vremenskom razdoblju te nudi sufinanciranje (50% subvencije) i financiranje (100% subvencije) zapošljavanja nezaposlenih osoba iz ciljanih skupina. Program javnog rada mora se temeljiti na društveno korisnom radu kojeg inicira lokalna zajednica ili organizacije civilnog društva. Javni rad mora biti neprofitan i nekonkurentan postojećem gospodarstvu u tom području (Uvjeti i način korištenja sredstava za provođenje mjera u 2021. godini).

Cilj ove mjere je uključivanje nezaposlenih osoba u programe aktivacije na poslovima društveno korisnog rada, a u ciljanu skupinu ulaze osobe koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada, korisnici zajamčene minimalne naknade prijavljeni u evidenciji nezaposlenih, te osobe starije od 50 godina prijavljene u evidenciju kraće od 6 mjeseci, osobe starije od 29 godina prijavljene u evidenciji od 12 do 36 mjeseci i mladi od 25 do 29 godina prijavljeni u evidenciju od 6 do 36 mjeseci.

Trajanje mjera je do 6 mjeseci u punom radnom vremenu, do 9 mjeseci na način da se prvih ili zadnjih 6 mjeseci odradi u punom radnom vremenu te do 9 mjeseci u nepunom radnom vremenu. Subvencija se isplaćuje jednokratno unutar 30 dana od dana potpisa ugovora.

Korisnici su jedinice lokalne samouprave i uprave, ustanove kojima su osnivači jedinice lokalne i regionalne samouprave, neprofitne organizacije i društveni poduzetnici.

Potpore za očuvanje radnih mjesta su potpore u koje spadaju potpore za očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva te skraćivanje radnog vremena.

Potpore za očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva su mjere koje se odnose na pomoć industrijama kojima pada konkurentnost zbog razlika u tehnološkim promjenama u poslovnim procesima i preseljenjem proizvodnje u zemlje i regije s izuzetno niskim troškovima rada, nedovoljnim ulaganjima u tehnologiju te inovacije i njihovu komercijalizaciju uz nekonkurentnu radnu snagu.

Ciljne skupine su radnici stariji od 54 godine zaposleni u prerađivačkoj industriji u prihvatljivom sektoru i na neodređeno vrijeme, radnici s nižom stručnom spremom te radnici sa završenim srednjoškolskim strukovnim obrazovanjem.

Trajanje mjere je najduže 24 mjeseca ili do ispunjenja maksimalno dopuštenog de minimis od 200.000,00 EUR tijekom 3 fiskalne godine po pojedinom poduzetniku. Poslodavcu se isplaćuje subvencija u iznosu 50% minimalne plaće uvećane za doprinose na osnovicu u iznosu od 2.475,625 kn za 2021. godinu.

Cilj mjere za skraćivanje radnog vremena/čekanje na posao je očuvanje radnih mjesta kod poslodavaca kod kojih je zbog posebne okolnosti uvjetovane Koronavirusom došlo do privremenog smanjenja opsega posla.

Iduća vrsta mjere je Stalni sezonalac. Cilj ove mjere je financijska podrška radnicima – sezoncima u razdoblju kada ne rade, a kada bi se osigurala potrebna radna snaga poslodavcima iz svih djelatnosti koji tijekom godine imaju razdoblja smanjenja obujma posla zbog sezonskog obilježja poslovanja. Ciljane skupine su osobe koje su kontinuirano radile najmanje 6 mjeseci kod istog poslodavca i koje će kod poslodavca raditi još najmanje jednu sezonu.

Trajanje mjere je 6 mjeseci uz mogućnost produžetka za vrijeme trajanja posebnih okolnosti uzrokovanih Koronavirusom. Visina subvencije iznosi 100% troškova produženog osiguranja u prva 3 mjeseca, a sljedeće razdoblje u najdužem trajanju od 3 mjeseca 50% produženog osiguranja.

Sredstva se isplaćuju na način da se trošak produženog sezonskog osiguranja poslodavcu isplaćuje tromjesečno, a stalnom sezoncu trošak novčane pomoći mjesečno.

Posebna pravila počinju se primjenjivati za suzbijanje negativnih posljedica po radnike i poslodavce nastale Koronakrizom.

I zadnja aktivna mjera su potpore za samozapošljavanje. Potpore za samozapošljavanje dodjeljuju se nezaposlenim osobama za pokrivanje inicijalnih troškova poslovanja i rada poslovnog subjekta. Osobe mogu potporu koristiti za udruživanje u nove poslovne subjekte i preuzimanje postojećih subjekata (Mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, 2020.).

U tablici 2 prikazani je detaljan opis ove aktivne mjere u cilju razvoja poduzetništva.

Tablica 2 Potpore za samozapošljavanje

CILJ	Financijska podrška nezaposlenim osobama koje odluče pokrenuti vlastiti posao.
CILJANE SKUPINE	Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju Zavoda.
TRAJANJE	24 mjeseca
VISINA SUBVENCIJA PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI	<p>Iznos potpore određuje se prema djelatnosti kojom će se poslovni subjekt baviti. Potpora se može dodijeliti za četiri skupine korisnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. skupina – do 130.000,00 kn – dodjeljuje se djelatnostima koje prema NKD-u spadaju u prerađivačke industrije • 2. skupina – do 100.000,00 kn – dodjeljuje se djelatnostima koje prema NKD-u spadaju u rudarstvo i vađenje, opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom, opskrba vodom te građevinarstvo • 3. skupina – do 75.000,00 kn – dodjeljuje se djelatnostima koje prema NKD-u spadaju u trgovinu na veliko i malo popravak motornih vozila i motocikala, prijevoz i skladištenje, djelatnost pružanja smještaja i pripreme i usluživanje hranom, informacije i komunikacije, djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrpi, umjetnost, zabava i rekreacija te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti • 4. skupina – do 55.000,00 kn – dodjeljuje se djelatnostima koje su prema NKD-u razvrstane u djelatnosti administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, obrazovanje te ostale uslužne djelatnosti
PRIHVATLJIVI TROŠKOVI	<p>Potpore se dodjeljuje primjenom:</p> <p>a) Fiksnog iznosa</p> <p>Registracija poslovnog subjekta, troškovi rada jedne zaposlene osobe na puno radno vrijeme, te uobičajeni troškovi za prvih nekoliko mjeseci (troškovi knjigovodstva, zakup poslovnog prostora, obvezne članarine i slično). Dodjeljuje se u visini 40.000,00 kn za registraciju obrta s paušalnim oporezivanjem, te u visini od 55.000,00 kuna za registraciju svih ostalih poslovnih subjekata.</p> <p>b) Varijabilni iznos</p> <p>8 kategorija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kupnja strojeva, alata i opreme neophodnih za obavljanje djelatnosti te koji se koriste duže od jedne godine • kupnja odgovarajuće informatičke opreme potrebne za rad • kupnja ili zakup licenciranih IT programa • edukacije koje su vezane uz djelatnost • kupnja novih prijevoznih sredstava • kupnja sirovine i potrošačkog materijala potrebnih za

	<p>obavljanje djelatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • kupnja franšiza • usluge koje su neophodne za korištenje kupljene opreme)
TRAJANJE JAVNOG POZIVA	Zahtjevi za dodjelu potpore zaprimaju se najkasnije do 31.10.2021. godine, odnosno do iskorištenosti sredstava.
NAČIN OBRADE ZAHTJEVA	Javni poziv, poslovni plan i obrada zahtjeva nakon zaprimanja.
KRITERIJI	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba mora izraditi poslovni plan iz kojeg je razvidno da je poslovna ideja održiva • potpora se dodjeljuje u fiksnom i varijabilnom iznosu za troškove poslovanja, pri čemu se varijabilni iznos pravda troškovnikom dostavljenim u poslovnom planu • troškovi se mogu navoditi s uključenim porezom na dodanu vrijednost samo ukoliko porez, sukladno važećim pravnim propisima, nije povrativ • osobe koje su imale registriran poslovni subjekt prije više od 12 mjeseci mogu koristiti mjeru isključivo u slučaju da su podmirile sve obveze • potpora za preuzimanje već postojećeg poslovnog subjekta može se odobriti isključivo u stopostotnom udjelu.
DOKUMENTACIJA	<p>Predaja zahtjeva na mjere.hr, preduvjet je prijava putem NIAS sustava e-građani.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poslovni plan 2. Izjava o nepodmirenim obvezama 3. Izjava o prihvaćanju posljedica ovrhe 4. Izjava o registraciji poslovnog subjekta pri odobrenju zahtjeva 5. Potvrda o blokadi računa i novčanih sredstava ovršenima na osobno ime podnositelja zahtjeva ne starija od 7 dana
OCJENJIVANJE ZAHTJEVA	Svaki zahtjev ocjenjuje se po principu bodovanja na način da se različitim elementima dodjeljuju unaprijed određeni raspon bodova. Najviši broj bodova je 100, a prag za prihvata projekta je 65 bodova.
ISPLATA SREDSTAVA	Jednokratno, unutar 30 dana od potpisa ugovora, a po dostavi instrumenata osiguranja naplate od strane podnositelja zahtjeva.
OBVEZE KORISNIKA	<ul style="list-style-type: none"> • 24 mjeseca održati poslovanje i zaposlenost u poslovnom subjektu kojem je dodijeljena potpora • namjenski utrošiti varijabilni iznos potpore tijekom prvog 12-mjesečnog razdoblja • dostaviti potvrdu poreznoj upravi o stanju nepodmirenih obveza bez iskazanih dugova po osnovi doprinosa • po isteku ugovorenog razdoblja, a najkasnije 30 dana od isteka, dostaviti drugu potvrdu poreznoj upravi o stanju nepodmirenih obveza po osnovi javnih davanja bez iskazanih dugovanja po osnovi doprinosa

	<ul style="list-style-type: none"> • ostvariti ukupni promet od obavljanja djelatnosti u razdoblju od 24 mjeseca od prijave u HZMO u iznosu najmanje 50% dodijeljenog iznosa potpore. <p>U slučaju nepoštivanja navedenih obveza, korisnik potpore mora:</p> <p>Od ukupno isplaćenog dijela varijabilne potpore, vratiti onaj dio sredstava za koja su dostavljeni dokazi o namjenskom utrošku potpore prema odobrenom troškovniku ili dokazi nisu prihvatljivi, odnosno nastali su ili su isplaćeni izvan propisanog roka</p> <p>U slučaju zatvaranja poslovnog subjekta i odjave iz radnog odnosa prije isteka 24-mjesečnog razdoblja ili prijave na nepotpuno radno vrijeme, korisnik vraća isplaćena sredstva uvećana za zakonsku zateznu kamatu</p> <p>Troškovnik se može mijenjati samo jednom i to isključivo uz obvezu dostave dokaza i obrazloženja zašto se mijenja</p>
--	--

Izvor: Mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (2020.).
Dostupno na: <https://mjere.hr/dokumentacija/HZZ-Uvjeti-koristenja-mjera-aktivnog-zaposljavanja-u-2021-2202.pdf?v=3>. (23.8.2021.)

Zahtjevi po mjerama aktivne politike primaju se 11 mjeseci, odnosno od 1.1. do 30.11., osim zahtjeva za samozapošljavanje, koje HZJZ prima najkasnije do 31.10.

4. Potpore za zapošljavanje i samozapošljavanje

4.1. Visina i analiza dodijeljenih sredstava od 2013. do 2019. godine

Ulaskom u Europsku uniju 1. srpnja 2013. godine, Republika Hrvatska dobila je mogućnost korištenja sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF). Planiranje korištenja sredstava iz ESIF-a povezano je sa EU višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) koji se odnosi na razdoblje od sedam godina.

S obzirom da je Republika Hrvatska postala članicom tek krajem sedmogodišnjeg razdoblja 2007. godine do 2013. godine, s 1. siječnjem 2014. dobila je pravo korištenja sredstava iz ESIF-a za trajanja čitavog programa koje je završilo s 2020. godinom, s krajnjim rokom završetka projekta do 31. prosinca 2023. godine.

Glavni prioriteti ulaganja sredstava ESI fondova povezni su sa strateškim ciljevima kohezijske politike EU za razdoblje od 2014. godine do 2020. godine te Strategijom Europa 2020. i nacionalnim operativnim programima, programsko - planskim dokumentima. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage jedan je od ključnih prioriteta čije je financiranje planirano sredstvima iz Europskog socijalnog fonda (ESF) u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike vodi tri projekta koja se odnose na jačanje zaposlenosti i samozaposlenosti korištenjem sredstava iz fondova Europske unije. Dodjela bespovratnih sredstava Europske Unije isključivo se provodi putem javnih poziva na dostavu projektnih prijedloga.

Ukupna alokacija za financiranje projekata kojima se doprinosi visokoj zapošljivosti i mobilnosti radne snage (Prioritetna os 1) u razdoblju od 2014. do 2020. godine za Republiku Hrvatsku iznosi 654.466.133 EUR, od čega je 571.769.470 EUR osigurano iz ESIF-a, a ostatak iz nacionalnih izvora, to jest 27% ukupno raspoloživih sredstava ESF-a za Republiku Hrvatsku.

Od toga dio je ESF sredstava osiguran za financiranje potpore za samozapošljavanje. Ova mjera podrazumijeva dodjelu potpora male vrijednosti s ciljem realiziranja poduzetničke ideje nezaposlene osobe koja ima razrađen poslovni plan te je prošla savjetovanje za samozapošljavanje u HZZ-u. Nezaposlena osoba kojoj se odobri zahtjev za dobivanjem potpore, mora prije sklapanja Ugovora o dodjeli potpora registrirati poslovni subjekt (postati poduzetnik).

U razdoblju od 1. siječnja 2014. godine do kraja 2019. godine potpore za samozapošljavanje financirane iz ESF-a, kroz postupak izravne dodjele sredstava HZZ-u, primile su 7.842 nezaposlene osobe koje su odlučile pokrenuti vlastiti posao. Sredstva iz ESF-a za provedbu mjera za samozapošljavanje, dodjeljuju se Hrvatskom zavodu za zapošljavanje koji, u skladu s uvjetima za primanje potpora, sredstva za pokretanje vlastitog posla dodjeljuje nezaposlenim osobama. Do sad je HZZ iz ESIF-a, za provedbu mjere za samozapošljavanje dodijeljeno 1.124.950.000,00 HRK, što čini ukupnu vrijednost dva ugovora HZZ-a putem postupka izravne dodjele sredstava. Do kraja 2023. godine sredstva iz ESF-a za pokretanje vlastitog posla trebalo bi primiti ukupno 20.000 nezaposlenih osoba.

Osim spomenute izravne dodjele sredstava HZZ-u, u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ je putem provedenih otvorenih poziva na dodjelu bespovratnih sredstava u razdoblju od 2014. godine do kraja srpnja 2021. godine sklopljeno ukupno 44 ugovora ukupne vrijednosti 46 milijuna HRK, od čega je 6,3 milijuna HRK bespovratnih sredstava s korisnicima koji imaju pravni status poduzeća ili obrta. Od spomenutih 44 ugovora, sklopljeno je 10 ugovora u ukupnom iznosu 7,7 milijuna HRK, od čega je bespovratnih sredstava 7,6 milijuna HRK.

U tablici 3 prikazani su projekti koji su ugovoreni u okviru navedenih Poziva.

Tablica 3 Projekti koji su ugovoreni u okviru sljedećih Poziva:

Naziv Poziva	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III	Poticanje društvenog poduzetništva	Jačanje poslovanja društvenih poduzetnika – faza I
Broj ugovora	8	2	34

Ukupna vrijednost ugovora	6,4 milijuna HRK	1,3 milijuna HRK	38,2 milijuna HRK
Od čega bespovratnih sredstava	6,3 milijuna HRK	1,3 milijuna HRK	35,8 milijuna HRK
Ukupan broj iskorištenih ugovora	8	2	/
Ukupna vrijednost iskorištenih ugovora	6,4 milijuna HRK	1,3 milijuna HRK	/
Od čega bespovratnih sredstava	6,3 milijuna HRK	1,3 milijuna HRK	/

Izvor: Izrada autora prema: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne podrške (esf.info@mrosp.hr) (23.8.2021.)

Pozivom „**Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – Faza III**“ koji je obavljen u ožujku 2017. godine te je alokacija iznosila 116,3 milijuna HRK, financiraju se aktivnosti koje doprinose provedbi Strategija razvoja ljudskog potencijala u svim županijama Republike Hrvatske. Kroz dvije komponente ovoga poziva financira se provedba različitih intervencija na tržištu rada koje su usmjerene na nezaposlene pripadnike ranjivih skupina definirane županijskim strategijama za razvoj ljudskih potencijala kao i učenike osnovnih i srednjih škola; potiče se poduzetništvo te se osigurava održivo funkcioniranje lokalnih partnerstava za zapošljavanje. U tablici 4 vidljiv je koliko je ukupno ugovoreno sredstava ovim Pozivom.

Tablica 4 Poziv "Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja"

Godina ugovaranja	Iznos isplaćenih sredstava
2018.	994.600,35 HRK
2019.	5.439.770,53 HRK
UKUPNO	6.434.370,88 HRK

Izvor: Izrada autora prema: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne podrške (esf.info@mrosp.hr) (23.8.2021.)

Pozivom „**Poticanje društvenog poduzetništva**“, koji je objavljen u srpnju 2016. godine te je alokacija iznosila 10,4 milijuna HRK, usmjeren je na promicanje društvenog

poduzetništva radi poticanja i osiguranja kapaciteta postojećih i budućih društvenih poduzetnika te poticanja poslovanja i unapređenja znanja i vještina zaposlenika i članova postojećih društvenih poduzeća putem specijaliziranih oblika osposobljavanja i obrazovanja, poticanje razvoja i poslovanja pravnih osoba koje se žele baviti društvenim poduzetništvom te povećanje vidljivosti društvenog poduzetništva putem aktivnosti informiranja javnosti, promocije i umrežavanja dionika. U tablici 5 prikazana je godina i ukupni iznos ugovaranih sredstava.

Tablica 5 Poziv "Poticanje društvenog poduzetništva"

Godina ugovaranja	Iznos isplaćenih sredstava
2017.	1,3 milijuna HRK
UKUPNO	1,3 milijuna HRK

Izvor: Izrada autora prema: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne podrške (esf.info@mrosp.hr) (23.8.2021.)

Svrha poziva „**Jačanje poslovanja društvenih poduzetnika – faza I.**“ Objavljenog u svibnju 2019, godine s alokacijom od 100 milijuna HRK, je rast broja društvenih poduzeća/društvenih poduzetnika te se podupire razvoj društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj pružajući financijsku podršku razvoju poslovanja i jačanju kapaciteta i subjektima koji se odluče napraviti iskorak i kroz projekt započeti svoje poslovanje u skladu s društveno-poduzetničkim načelima.

Kroz spomenuta posljednja dva Poziva se sredstvima ESF-a potiče poseban oblik poduzetničke aktivnosti – društveno poduzetništvo. Europska unija smatra da se ovakvim poduzetništvom može značajno doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva, posebice društvenoj koheziji, borbi protiv siromaštva i povećanom zapošljavanju, kreiranju novih proizvoda, konkretnosti, očuvanju resursa, vrednovanju baštine i bio raznolikostima te unapređenju kvalitete života kroz poslovanje za društvenu dobrobit. U sklopu „Učinkovitost ljudskih potencijala 2014. – 2020.“ definiran je poseban specifični cilj usmjeren na Povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika u okviru kojeg je alocirano preko 280 milijuna HRK za projekte iz područja društvenog poduzetništva.

U okviru ovih dvaju Poziva, osim Korisnika koji imaju status poduzeća ili obrta, no osim tih postojećih društvenih poduzetnika, financirali su se također i projekti pravnih subjekata koji su tek kroz provedbu projekata započeli poduzetničko poslovanje, odnosno, u trenutku ulaska u projekt nisu imali status poduzetnika.

Takvih projekata je u okviru Poziva „Poticanje društvenog poduzetništva“ bilo 15 u ukupnoj vrijednosti od 8,6 milijuna HRK, od čega bespovratna sredstva iznose 8,6 milijuna HRK.

Druga važna institucija koja se bavi odobravanjem te regulacijom sredstava iz Europskih fondova namijenjenih za financiranje aktivne politike zapošljavanja je Hrvatski zavod za zapošljavanje. Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi aktivne mjere u dvije faze:

U FAZI I. Hrvatski zavod za zapošljavanje je 5. studenog 2015. godine potpisao ugovore za sedam projekata kojima se u okviru operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. do 2020. godine“, odnosno iz sredstava Europskog socijalnog fonda, financira provedba mjera aktivne politike zapošljavanja. Ukupna vrijednost ugovorenih projekata je 1.820.936.912,06 kuna, a kroz projekte je u mjere aktivne politike zapošljavanja do kraja 2020. godine uključeno ukupno 56.728 krajnjih korisnika. Na slici je prikaz svih projekata koje provodi HZZ.

Slika 1 Prikaz projekata HZZ-a

Izvor: Izrada autora prema: Hrvatski zavod za zapošljavanje (hzz@hzz.hr) (16.8.2021.)

U Tablici 6 prikazani su svi projekti koje je provodio Hrvatski zavod za zapošljavanje, iznosi istih, ukupan broj osoba kojima su naminjenjene, trajanje provedbe te završetak.

Tablica 6 Projekti HZZ-a

NAZIV PROJEKTA	IZNOS U KUNAMA	UKUPAN BROJ OSOBA	TRAJANJE PROVEDBE	ZAVRŠETAK
Obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih	76.500.500,00	5.178	72 mjeseca	12/2020
Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina	191.250.000,00	6.265	66 mjeseci	06/2020
Podrška samozapošljavanju	175.950.000,00	4.838	66 mjeseci	06/2020

Zadržavanje radnika u zaposlenosti	66.555.000,00	3.697	72 mjeseca	12/2020
Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine	91.800.000,00	5.335	54 mjeseca	06/2019
Provedba mjere aktive politike zapošljavanja za mlade	1.107.596.260,46	20.354	72 mjeseca	12/2020
Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade	111.285.651,60	3.967	54 mjeseca	6/2019
UKUPNO	1.820.936.912,06	59.634		

Izvor: Izrada autora prema: Hrvatski zavod za zapošljavanje (hzz@hzz.hr) (16.8.2021.)

U nastavku se analizira kretanje isplate sredstva tijekom godina za svaki projekt zasebno.

Podrška samozapošljavanju ukupne vrijednosti 175.950.000,00 kuna.

Cilj ovog projekta je povećanje broja samozaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a pružanjem financijske potpore i kontinuirane podrške pri i tijekom samozapošljavanja.

U projekt je uključeno ukupno 4.838 krajnjih korisnika, a ciljane skupine su nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju HZZ-a. Vrijeme provedbe je 66 mjeseci, a projekt je završio u lipnju 2020. godine.

Početak provedbe ovog projekta je 2016. godina. A plaćeni iznosi prikazani su na grafikonu u nastavku.

U tablici 7 prikazano je na koji način su isplaćivana sredstva u ovom projektu.

Tablica 7 Dinamika isplate sredstava za Podršku samozapošljavanja

Godina	Iznos isplaćenih sredstava
2016.	0 HRK

2017.	436.088,31 HRK
2018.	28.854.720,29 HRK
2019.	36.2722.742,43 HRK
2020.	109.130.547,37 HRK
2020. povrat	33.419,44 HRK
UKUPNO ISPLAĆENO	174.660.678.96 HRK, odnosno 99,27%

Izvor: Izrada autora prema: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne podrške (esf.info@mrosp.hr) (23.8.2021.)

Sredstva za operaciju „Podrška samozapošljavanju“ u fazi II. Ugovorena su u listopadu 2018. godine u iznosu od 949.000.000,00 HRK, a isplaćivana su sljedećom dinamikom:

Tablica 8 Dinamina isplate sredstava u operaciji "Podrška samozapošljavanju"

Godina	Iznos isplaćenih sredstava
2018.	0 HRK
2019.	826.698,50 HRK
UKUPNO ISPLAĆENO	826.698,50 HRK, operacija i dalje traje

Izvor: Izrada autora prema: Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne podrške (esf.info@mrosp.hr) (23.8.2021.)

Ukupno za operaciju „Podrška samozapošljavanju“ do 2019. godine isplaćeno je 175.487.377,50 HRK te operacije još uvijek traju.

Hrvatski zavod za zapošljavanje u FAZI II. potpisao je 6 novih ugovora kao dio aktivnih mjera poticanja zapošljavanja te samozapošljavanja u trajanju od 48 mjeseci, s krajnjim rokom u listopadu 2021. godine.

4.2. Utjecaj mjera Europske unije na razvoj poduzetništva

Prema podacima dobivenim od strane Državnog zavoda za statistiku, u tablici 9 možemo vidjeti sljedeće promjene u osnivanju poduzeća u Republici Hrvatskoj:

Tablica 9 Novoregistrirana poduzeća

Vrsta poslovnog subjekta	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Trgovačka društva	14,191	12,973	12,573	13,517	14,935	15,448	14,572	11,454
Obrti	7,293	5,709	6,243	6,428	8,422	10,797	13,985	9,593
Ukupno	21,484	18,682	18,816	19,945	23,357	26,245	28,557	21,047

Izvor: Izrada autora prema: Državni zavod za statistiku (zavrljana@dzs.hr) (2.9.2021.)

Prema dobivenim podacima, vidljivo je kako i uz potpore od strane Europske unije, broj poduzeća u Hrvatskoj i dalje ostaje jednak ili čak pada ispod razine iz 2013. godine do kada Hrvatska nije imala mogućnost povlačenja sredstava iz fondova Europske unije.

4.3. Utjecaj virusa COVID-19 na dodjelu sredstava

Aktivne politike Europske unije predstavljaju najvažniju mjeru brzog rješavanja problema u zapošljavanju i nezaposlenosti nastalim utjecajem COVID19. Uloga ovih politika u suzbijanju posljedica koje je COVID19 imao na društvo je suzbijanje i minimiziranje posljedica na radna mjesta, te povratak zdravstvene zaštite na nivo prije pojave ovog virusa (OECD Scaling up policies that connect people with jobs in the recovery from COVID-19.).

Kao i kod ostalih mjera Europske unije, i u slučaju pribavljanja sredstava za suzbijanje posljedica nastalih COVID19 krizom, glavnu ulogu u posredništvu između Europske unije i krajnjih korisnika mjera, ima Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Osim projekata navedenih u prethodnom poglavlju, Hrvatski zavod za zapošljavanje sklopio je ugovor 21. svibnja 2021. godine za operaciju „Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim COVID-19 (Koronavirusom)“ kojom se, u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020“, odnosno iz sredstava Europskog socijalnog fonda (ESF), financira dodjela potpora za očuvanje radnih mjesta uslijed krize uzrokovane COVID-19.

Ukupna vrijednost ugovorene operacije iznosi 835.000.000,00 kuna, a kroz operaciju će biti uključeno ukupno 79.472 krajnjih korisnika.. Cilj operacije je osigurati ostanak u zaposlenosti radnika kojima prijeti gubitak radnog mjesta dodjelom potpora poslodavcima pogođenim posljedicama pandemije koronavirusa.

Ciljana skupina ovog projekta su radnici zaposleni kod poslodavaca iz prihvatljivih sektora, odnosno svi osiguranici kod predmetnog poslodavca, bez obzira je li radnik zaposlen na određeno ili neodređeno, radi li se o građanima Republike Hrvatske, Europske unije ili trećih zemalja, rade li u punom ili nepunom radnom vremenu te neovisno o životnom statusu (samohrani roditelj, hrvatski branitelj ili izaslani radnik). U ciljane skupine ne ulaze samo umirovljenici ili strani radnici trećih zemalja kojima je prestala važiti dozvola za boravak i rad u Republici Hrvatskoj. Vrijeme provedbe ovog projekta je 21 mjesec.

5. Prepoznatljivost mjera Europske unije za zapošljavanje i samozapošljavanje

5.1. Cilj i metodologija istraživanja

U sklopu ovog diplomskog rada provedeno je istraživanje o upoznatosti građana s aktivnim mjerama za zapošljavanje i samozapošljavanje iz fondova Europske unije te njihovom stajalištu o angažiranosti javnih institucija u promociji i poticanju osoba na pokretanju vlastitog posla, odnosno samozapošljavanju te o poticanju zapošljavanja. Istraživanje je provedeno online putem anketnog upitnika kreiranog pomoću Google obrasca. Istraživanje je provedeno od 29. kolovoza 2021. godine do 06. rujna 2021. godine. Anketa je obavljena na društvenim mrežama.

Cilj ovog istraživanja bilo je utvrditi koliko ljudi zapravo znaju o sredstvima koja mogu izvući iz fondova Europske unije, koje institucije im mogu pomoći, odnosno kome se obratiti, koje uvjete trebaju ispuniti te izvesti zaključak koliko su zapravo hrvatske institucije angažirane u svrhu poticanja samozapošljavanja te zapošljavanja.

Anketa se sastoji od 16 pitanja od kojih se 5 odnosi na osnovna pitanja o sudioniku, kako bi mogli odrediti karakteristike samog uzorka, a ostalih 11 usmjereno je na analizu teme ovog diplomskog rada. Sva pitanja zatvorenog su tipa, gdje se dio pitanja odnosi na DA/NE odgovore, a ostala pitanja odnose se na mogućnost odabira više ponuđenih odgovora.

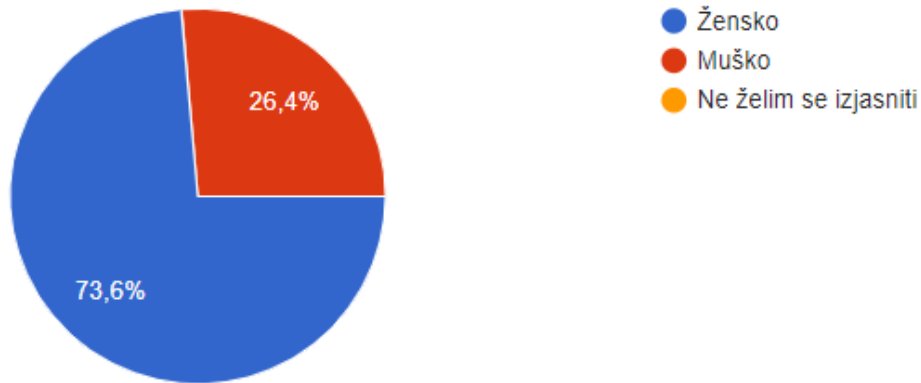
5.2. Karakteristike uzorka

Uzorak ovog istraživanja čine 72 osobe. S obzirom da je cilj ankete bio vidjeti koliko su građani, većinom mladi koji su u ulasku na tržište rada ili se na njemu nalaze kraći vremenski period, anketa je objavljena na društvenim mrežama.

Prvo pitanje odnosilo se na spol ispitanika, a rezultat je sljedeći:

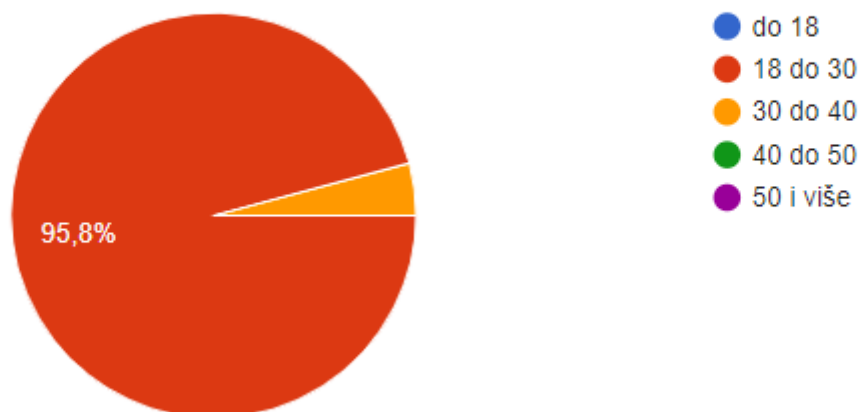

Graf 1 Spol ispitanika

Izvor: Istraživanje autora

Graf 2 Starost ispitanika

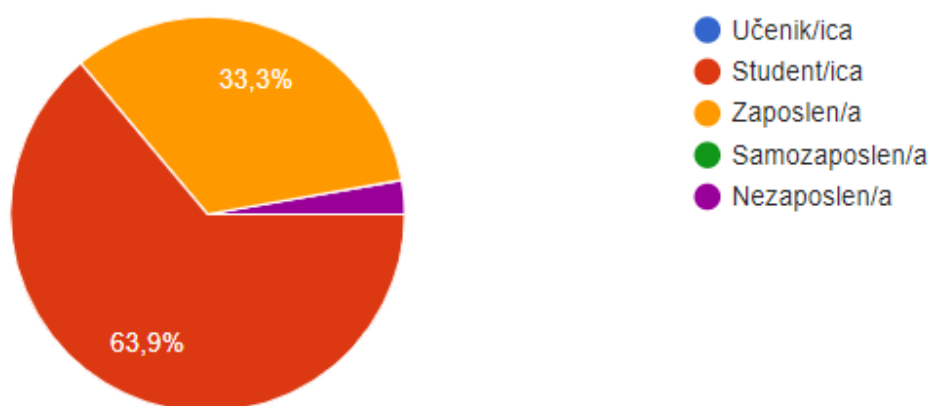

Izvor: Istraživanje autora

Na grafu 1 je vidljivo da 73,6%, u apsolutno vrijednosti 53, ispitanika su žene, dok 26,4% ispitanika, u apsolutnom iznosu 19, čine muškarci, a na grafu 2 je vidljivo da od 72

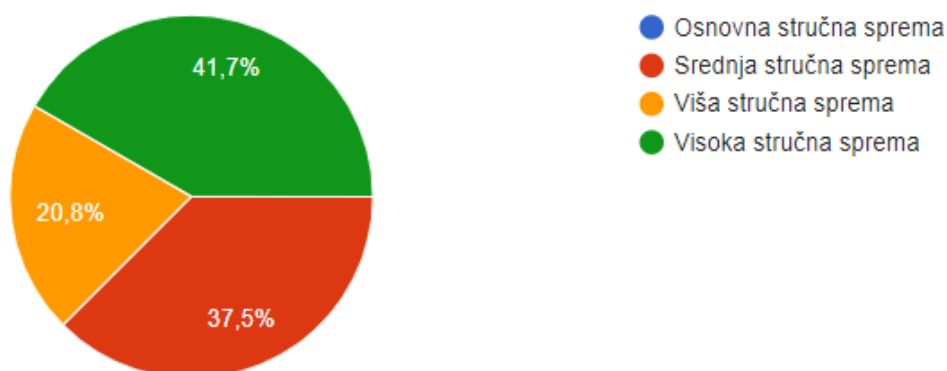
ispitanika, većina se nalazi u rasponu od 18 do 30 godina, 95,8% ili 69 osoba, dok se ostatak od 4,2% nalazi u rasponu od 30 do 40 godina.

Graf 3 Status ispitanika

Izvor: Istraživanje autora

Graf 4 Stupanj obrazovanja

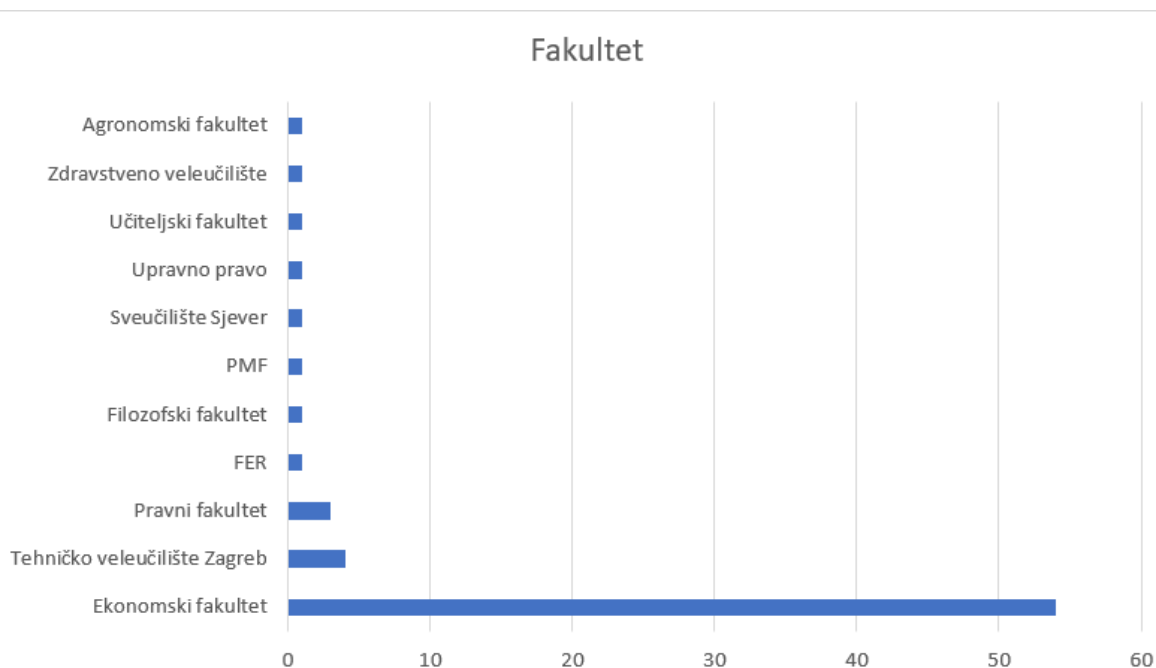

Izvor: Istraživanje autora

Graf 3 prikazuje da od 72 ispitanika, najveći dio čine trenutni studenti, 63,9% ili 46 osoba. 33,3% čine zaposlene osobe, dok 2,8% ili 2 osobe, čine nezaposlene osobe.

Što se tiče stupnja obrazovanja ispitanika, na grafu 4 vidljivo je da od 72 osobe, najveći dio ima završenu visoku stručnu spremu, njih 47,7% ili 30 osoba. Nakon njih su oni sa završenom srednjom stručnom spremom, njih 37,5% ili 27, te dio ispitanika čine osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem, odnosno njih 20,8% ili 15 osoba.

Graf 5 Fakultet koji su ispitanici završili ili još uvijek pohađaju

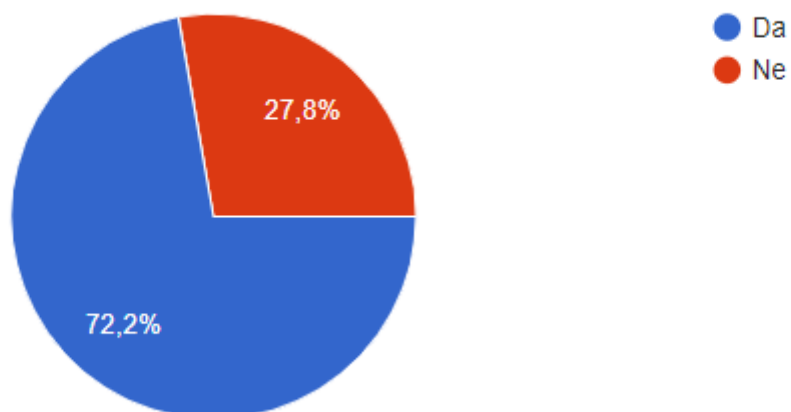
Izvor: Istraživanje autora

Prema gornjem grafu, vidljivo je da najveći broj ispitanika je završilo/pohađa Ekonomski fakultet, njih 54, ili 75%. Ostali fakulteti imaju znatno mali udio, od kojih je najviše sa TVZ-a i Pravnog fakulteta, 4 osobe 5% svakog, a s ostalih fakulteta je po jedna osoba.

Prema gornjim grafovima, možemo zaključiti kako uzorak čine najviše žene sa 73,6%, starost ispitanika je od 18 do 30 godina, većina su studenti, te ih je najviše sa Ekonomskog fakulteta.

5.3. Rezultati istraživanja i izvedeni zaključci

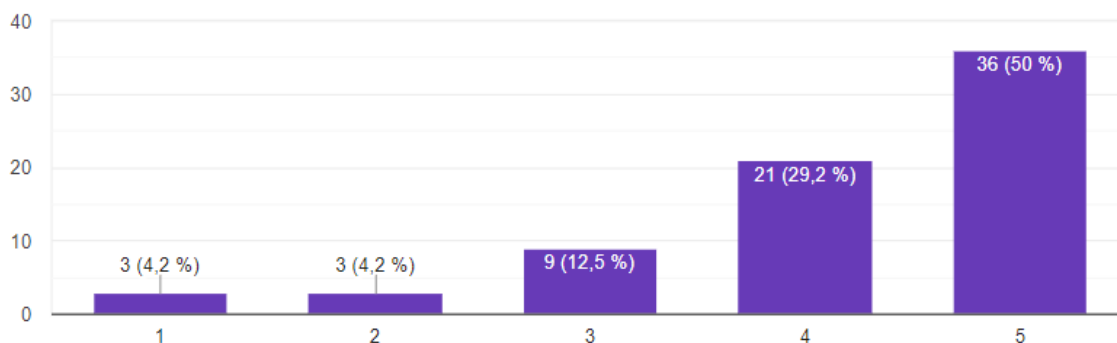
Graf 6 Upoznat/a sam s pojmom "Aktivne mjere poticanja zapošljavanja i samozapošljavanja"

Izvor: Istraživanje autora

Graf 6 prikazuje da od 72 ispitanika, 72,2%, odnosno 52 osobe izjasnile su se da su upoznati s pojmom Aktivnih mjera za poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja, a 20 osoba, odnosno 27.8% izjasnilo se da nisu upoznati s navedeni pojmom. Rezultat koji smo dobili očekivan je s obzirom da se ovdje radi o pojmu koji se ne spominje često.

Graf 7 Upoznat/a sam da Europska unija nudi sredstva u poticanju zaposlenosti i samozaposlenosti

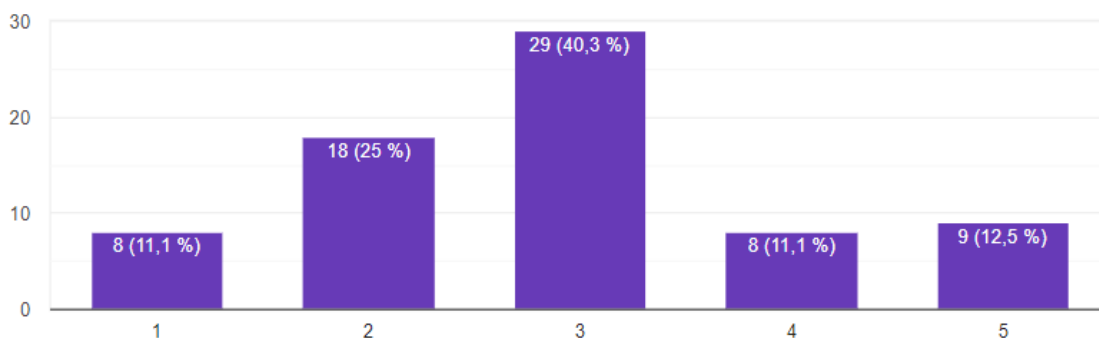

1 – Uopće se ne slažem, 5 – U potpunosti se slažem

Izvor: Istraživanje autora

Drugo pitanje koje je postavljeno ispitanicima je jesu li upoznati da Europska unija nudi sredstva u poticanju zaposlenosti i samozaposlenosti. Ispitanicima je ponuđen raspon odgovora od 1 do 5, gdje se 1 odnosi na to da se uopće ne slažu s navedenim, a 5 da se u potpunosti slažu. Na grafu 7 je vidljivo da je većina odgovora s slažem se ili u potpunosti se slažem, ukupno njih 57, odnosno oko 80%, što smatramo zadovoljavajućim rezultatom jer samo njih 6, odnosno oko 8%, nije upoznato s navedenim.

Graf 8 Upoznat/a sam koje mjere nudi EU za poticanje zaposlenosti i samozaposlenosti

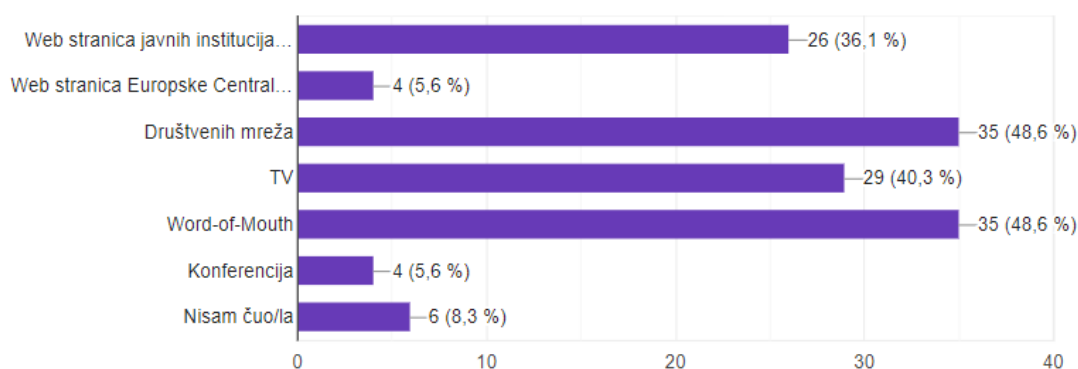

Izvor: Istraživanje autora

1 – Uopće se ne slažem, 5 – U potpunosti se slažem

Usporedbom grafa 7 i grafa 8, vidljivo je kako, iako je većina ispitanika upoznata da EU nudi sredstva u poticanju zapošljavanja i samozapošljavanja, samo 17 ispitanika se slaže da zna koje mjere zapravo EU nudi, dok se većina, njih 29, odnosno 40,3% niti slaže niti ne slaže s navedenom tvrdnjom, odnosno djelomično su upoznati s mjerama. Ipak, postotak od 36% ispitanika koji ne zna koje mjere EU nudi, poprilično je velik.

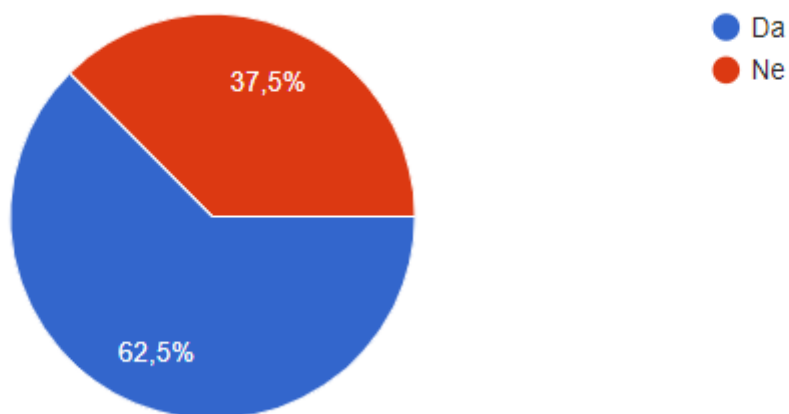
Graf 9 Za mogućnost izvlačenja sredstava iz Europske unije u poticanju zapošljavanja i samozapošljavanja čuo/la sam preko:

Izvor: Istraživanje autora

Graf 9 prikazuje na koji način su se ispitanici upoznali s mogućnošću dobivanja sredstava od Europske unije. Od 72 ispitanika, za mogućnost izvlačenja sredstava iz fondova EU najviše su čuli preko word-of-mouth tehnike prenošenja informacija te putem društvenih mreža, što je i očekivano s obzirom da je većina ispitanika u dobi od 18 do 30 godina te su društvene mreže dio svakodnevnih života. Dosta su zastupljene i same web stranice javnih institucija RH (HNB, HZZ, ministarstva i ostalo). Izvor s najmanjim udjelom su konferencije te web stranica Europske Centralne Banke.

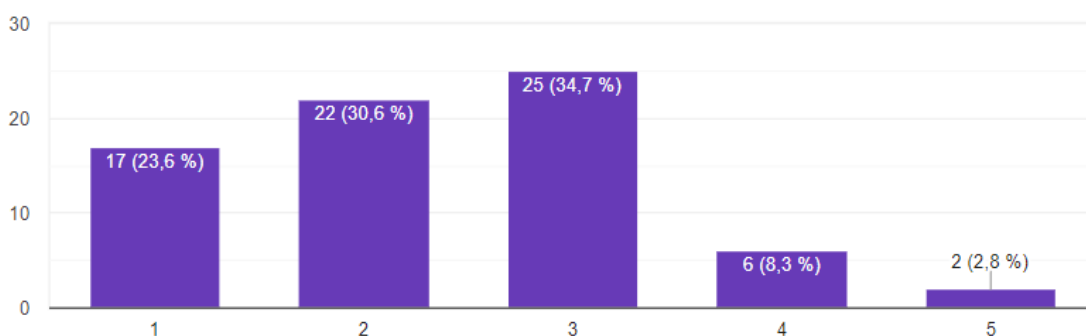
Graf 10 Znam gdje mogu pronaći informacije o projektima Europske unije za zaposlenost i samozaposlenost

Izvor: Istraživanje autora

Iz grafičkog prikaza 10, vidljivo je da većina zna gdje mogu pronaći informacije, no 37,5% ispitanika, odnosno 20 od 72 osobe, ne zna gdje mogu pronaći informacije o mjerama koje se nude.

Graf 11 Smatram da su javne institucije dovoljno angažirane u upoznavanju građana sa mjerama za zapošljavanje i samozapošljavanje te o uvjetima koje moraju ispuniti za dobivanje sredstava

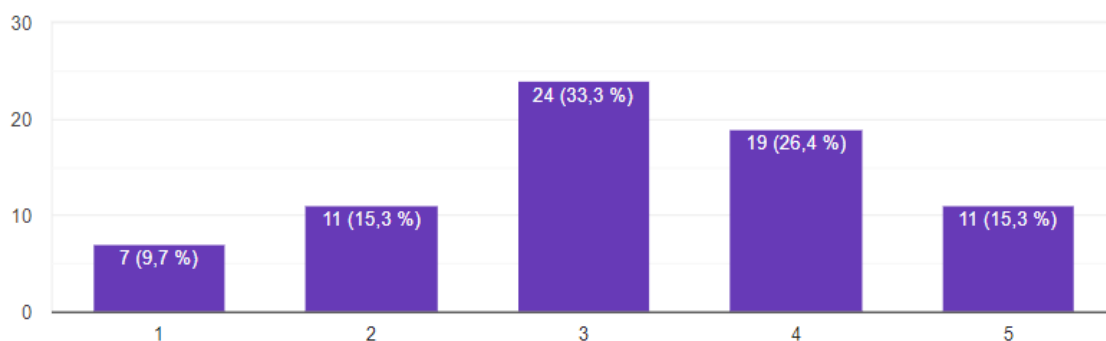

Izvor: Istraživanje autora

Na pitanje smatraju li ispitanici da su državne javne institucije dovoljno angažirane u upoznavanju građana s mjerama za zapošljavanje i samozapošljavanje te o uvjetima koje moraju ispuniti za dobivanje sredstava, samo dvije osobe, odnosno 2,8%, odgovorile su da se u potpunosti slažu s ovime, dok ih se 6 slaže s navedenom tvrdnjom. Njih čak 39, odnosno preko 50% dalo je ocjenu 2, odnosno da se uopće ne slažu s time, dok ih je 34% neutralno. Ovo nam pokazuje kako bi država morala pojačati promociju mjera te pojačati angažiranost u upoznavanju građana s projektima u kojima mogu sudjelovati.

S obzirom da smo na grafu 9 vidjeli kako su glavni izvor informiranja društvene mreže, država bih mogla iste okrenuti u svoju korist te pojačati promociju putem istih. Danas postoje razni alati na društvenim mrežama za brže širenje informacija te za obuhvaćanje velikog broja korisnika.

Graf 12 Razmišljam o osnivanju svog poduzeća

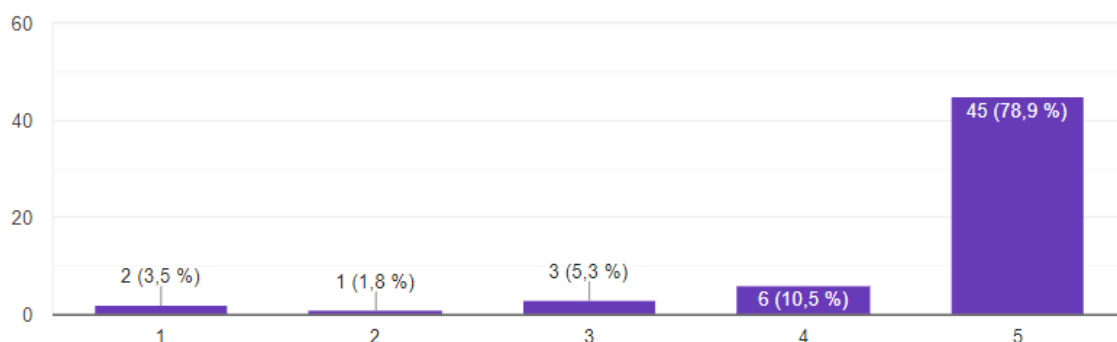

Izvor: Istraživanje autora

Graf 12 prikazuje koliko ispitanika zapravo razmišlja o osnivanju svog poduzeća. Kako bi utvrdili koliko mladi zapravo razmišljaju o samozapošljavanju, postavljeno im je pitanje razmišljaju li o osnivanju svog poduzeća, na što se 30 ljudi, odnosno oko 40% ljudi složilo da razmišljaju o osnivanju svog poduzeća, 24 osobe nisu sigurne, a tek ih 7 od 72 ispitanika uopće ne razmišlja o osnivanju svog poduzeća. Iz ovog možemo zaključiti da ipak raste svijest mladih o samozaposlenosti.

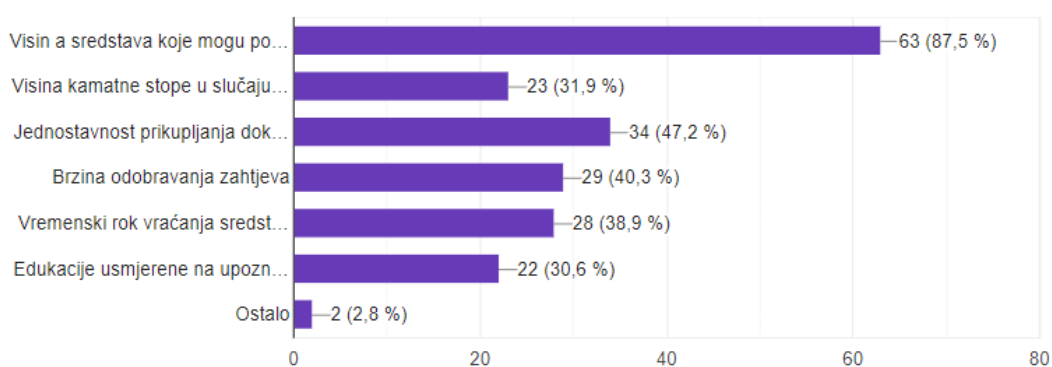
Graf 13 (Ako je odgovor na prethodno pitanje bio 3,4 ili 5) Pri osnivanju svog poduzeća, razmotrio/la bi opciju povlačenja sredstava iz fondova Europske unije

Izvor: Istraživanje autora

Prema grafu 13, vidljivo je kako od njih 57 koji su rekli da razmišljaju o osnivanju svog poduzeća, njih skoro 80% razmotrilo bi opciju povlačenja sredstava iz fondova Europske unije, a samo njih 4%, odnosno 3 osobe, izjasnile su se da ne bi razmotrilo tu opciju. Prema ovim rezultatima možemo zaključiti da sredstva iz Europske unije ipak imaju značajnu ulogu za ispitanike.

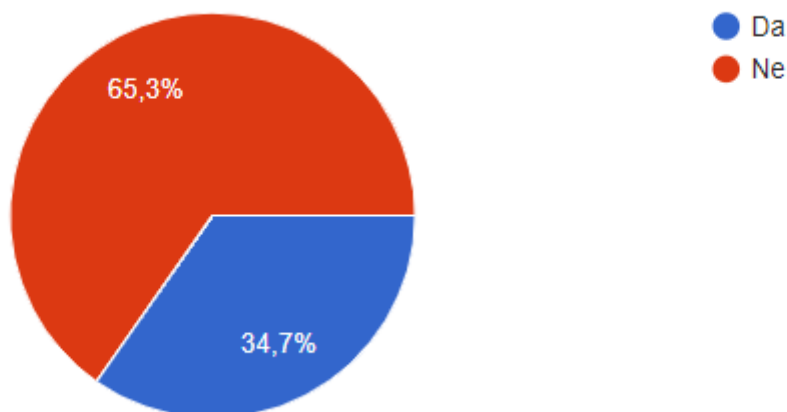
Graf 14 Što bi Vas motiviralo u povlačenju sredstava iz fondova Europske unije

Izvor: Istraživanje autora

Na pitanje što bi ih motiviralo na povlačenje sredstava iz fondova EU, prema grafu 14 vidljivo je da je njih skoro 90% izjasnilo se da je to visina sredstava koje mogu povući iz fondova, dok je drugi najvažniji kriterij jednostavnost prikupljanja dokumentacije, a nakon toga slijedi brzina odobravanja sredstava. Najmanji broj ispitanika zainteresiran je za edukacije usmjerene na upoznavanje građana s mjerama te im je najmanje bitna visina kamatne stope koju bi platili u slučaju ne ispunjavanja uvjeta. Iz ovog pitanja se također se može zaključiti da bi ipak 22 ljudi, odnosno 31% poslušalo edukacije, što država također može iskoristiti u promociji programa.

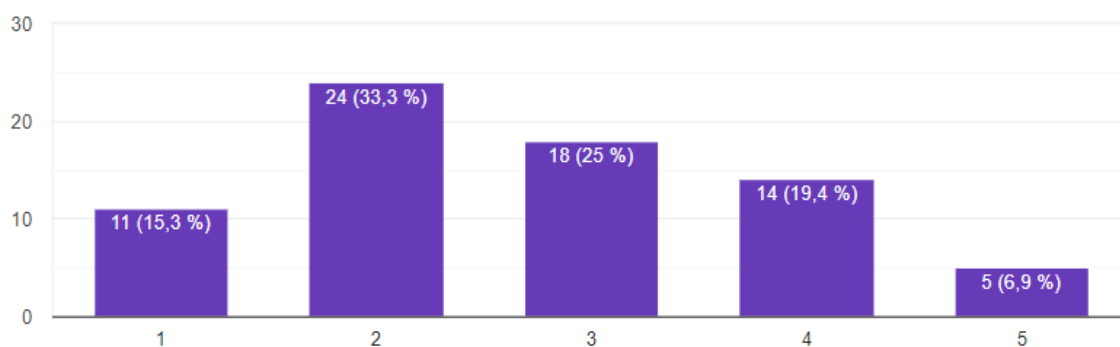
Graf 15 Najviši iznos koji Europska unija nudi za poticanje samozapošljavanja je 130.000,00 kuna i to za industrije koje prema NKD-u spadaju u prerađivačku industriju. Smatrate li da je to dovoljan iznos za poticanje poduzetnika na pokretanje posla s obzirom na ekonomsku situaciju Republike Hrvatske?

Izvor: Istraživanje autora

Na grafu 15 vidljivo je kako 65,3%, odnosno 47 od 72 ispitanika, smatra da EU ne nudi dovoljno visoka sredstva za poticanje samozapošljavanja ili ne smatra da iznos treba biti usmjeren samo na prerađivačku industriju s obzirom na ekonomsku situaciju Republike Hrvatske.

Graf 16 Trajanje Potpore za samozapošljavanje je 24 mjeseca. Smatrate li da su 2 godine dovoljne da poduzetnik u Republici Hrvatskoj bude financijski stabilan kako bi se mogao nastaviti samostalno financirati (uključujući vlastiti kapital te sredstva koje može

Izvor: Istraživanje autora

Vežano uz graf 15, na grafu 16 vidljivo je i da većina ispitanika, njih 35 ili oko 50% smatra da dvije godine nisu dovoljne da poduzetnik u Republici Hrvatskoj bude dovoljno financijski stabilan kako bi se mogao nastaviti financirati drugim izvorima. Ipak, njih 19, odnosno blizu 30%, smatra da dvije godine jesu dovoljne za navedeno.

Provedenim istraživanjem utvrđeno je kako, iako su ispitanici većinom upoznati s pojmom aktivnih mjera te da Europska unija nudi sredstva za poticanje zaposlenosti i samozaposlenosti, relativno mali udio upoznat je koje točno mjere EU nudi. Nešto više od pola ispitanika zapravo zna gdje mogu pronaći informacije o sredstvima koje nudi Europska unija te velika većina smatra da država nije dovoljno angažirana u upoznavanju građana s istim.

6. ZAKLJUČAK

Država i njene institucije te Europska unija sve se više bore protiv nezaposlenosti osnivanjem različitih fondova za povlačenje sredstava ta različitim javnim pozivima i projektima. Cilj ovih mjera je potaknuti razvoj hrvatskog poduzetništva. Razlog tomu je što su poduzetništvo i inovacije usko povezane, a upravo inovacijama te svojim idejama i kreativnošću poduzetnici utječu na poboljšanje gospodarstva. Iako je Republika Hrvatska članicom postala 2013. godine, još uvijek je jako teško odrediti utjecaj Europske unije na razvoj poduzetništva zbog nepotpune organizacije i neodređenog praćenja stvarnog utjecaja sredstava na otvaranje poduzeća.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo objavilo je 8 vrsta mjera aktivne politike zapošljavanja koji se razlikuju po iznosima te po ciljanim skupinama. Od nedavno uvodi i nove potpore za poduzeća koja su stradala u COVID19 pandemiji. Ovime je obuhvaćena široka publika, odnosno pokušava se omogućiti pomoć različitim skupinama fizičkih i pravnih osoba. Hrvatska nije samo fokusirana na mladu radnu snagu, već se pobrinula i da oni koji se smatraju rizičnim skupinama (stariji, osobe s invaliditetom) budu zaštićeniji kod poslodavaca i u društvu. Projekti se uglavnom provode na višegodišnjoj razini. Trenutno su provedeni u dvije faze. Projekti iz prve faze započeli su 2015. godine te su završeni, dok projekti druge faze još uvijek traju.

Ono što je vidljivo iz analize je kako država povlači izrazito velika sredstva iz fondova EU, te su ona skoro u potpunosti iskorištena i podijeljena hrvatskim fizičkim i pravnim osoba koji zadovoljavaju uvjete istih. Republika Hrvatska iznimno velik trud ulaže u prikupljanje sredstava, što je vidljivo iz kontinuiranog otvaranja novih projekata i novih poziva. Također, možemo zaključiti da od 2014. godine, Hrvatska putem javnih poziva dodjeljuje sve više sredstava i taj iznos se povećava na godišnjim razinama.

Iz provedenog istraživanja možemo zaključiti da su ljudi zapravo jako slabo upućeni u sam sustav financiranja poslovanja iz fondova Europske unije, no ne možemo smatrati ovo dovoljno relevantnim pokazateljem s obzirom na ograničenost provođenja ankete, te je vidljivo iz pitanja da samo dio ispitanika razmišlja o osnivanju vlastitog poduzeća, prema čemu možemo zaključiti i da nije velik trud uložen od strane ispitanika u istraživanju samih mjera i mogućnosti financiranja. Ono što dodatno možemo zaključiti je da javne

institucije ne koriste sve mogućnosti oglašavanja te upoznavanja hrvatskog društva sa samim mjerama i u poticanju samozapošljavanja. Prema istraživanju možemo vidjeti da ipak većina ispitanika za mjere zna putem word-of-mouth, odnosno za mjere su čuli od prijatelja/kolega/profesora, a relativno mali broj za mjere zna preko web stranica državnih institucija.

LITERATURA

1. Arambašić, S., Čalić, A., Rupčić, L. (2013) Poduzetništvo 1, MATE d.o.o., Zagreb, str. 14.-15
2. Arum, R., Muller, W.(2008): The reemergence of Self-Employment: A Copraeative Study of Self-Employment Dynamics and Social Inequality, Princeton University Press, str. 1
3. Babić, Z. (2003.) Financijska teorija i praksa, Vol. 27, No. 4, str. 547-566
4. Babić, Z. (2012.) Socijalna ekologija: časopis za ekološku misao i sociologijska istraživanja okoline, Vol. 21 No.1, str. 31-52
5. Dollinger, Marc. J. (2008.): Entrepreneurship: Strategies and Recources (3rd Edition, Prentice Hall, Indiana
6. Dračić, I. : (2012.): Poslovanje poduzeća o poduzetničko okruženje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Varaždin, str. 9
7. Drucker, P. (1993): Innovation and entrepreneurship . HarperBusiness. London, str. 23
8. Državni zavod za statistiku (zavrjljana@dzs.hr). 2.9.2021. Pomoć pri izradi Diplomskog rada. E-mail za Markelić, J. (josipa.markelic@net.efzg.hr)
9. Duell, N., Thureau, L., Vetter, T. I drugi (2016.) Long-term Unemployment in the EU: Trends and Policies
10. European Centre for Social Welfare policy and research Active Labour Market Policy (ALMP)
11. European social fund. Dostupno na: <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=383&langId=en>. (30.8.2021.)
12. Hrvatski zavod za zapošljavanje (hzz@hzz.hr), 16.8.2021. Pomoć pri izradi Diplomskog rada. E-mail za Markelić, J. (josipa.markelic21@gmail.com)
13. Holcombe R.G. (1998): Entrepreneurship and Economic Growth. Quarterly Journal of Austrian Economics 1 (2): 45.-62

14. Hunjet, A., Kozina G., Milković, M. (2012.): Učenje za poduzetništvo, Vol. 2 No. 2, 103-115
15. Kolaković, M. (2006): Poduzetništvo u ekonomiji znanja, Sinergija, Zagreb, str.16
16. Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne podrške (esf.info@mrosp.hr), 23.8.2021. Pomoć pri izradi Diplomskog rada. E-mail za Markelić, J. (josipa.markelic21@gmail.com)
17. Mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (2020.). Dostupno na: <https://mjere.hr/dokumentacija/HZZ-Uvjeti-koristenja-mjera-aktivnog-zaposljavanja-u-2021-2202.pdf?v=3> (10.8.2021.)
18. Obadić, A. (2009) Trendovi i novi koncepti politika zapošljavanja u Europskoj uniji i Hrvatskoj. U: V. Franičević i V. Puljiz, ur. Rad u Hrvatskoj: pred izazovima budućnosti. Zagreb: Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
19. OECD Scaling up policies that connect people with jobs in the recovery from COVID-19. Dostupno na: <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/scaling-up-policies-that-connect-people-with-jobs-in-the-recovery-from-covid-19-a91d2087/#figure-d1e157> (1.8.2021.)
20. Pavlišić, P. (2016): Ekonomski pregled, Vol. 67 No.5, str. 440-461
21. Parker, Simon C. (2004.): The Economics od Self-Employment aand Enterpreneurship, str. 6
22. Prasykier R., Nowak, A. (2012) Social entrepreneurship: theory and practice, Cambridge University Press Innovation, Intellectual Property and Economic growth, str. 13
23. Research report: Exploring self-employment in the European Union. Dostupno na: <https://www.european-microfinance.org/sites/default/files/document/file/exploring-self-employment-in-the-european-union.pdf> (29.7.2021.)
24. Romero, J.M., Kuddo A. (2019): Moving forward with ALMPs: Active labor policy and the changing nature of labor markets, World Bank. Dostupno na: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/33081/Moving->

[Forward-with-ALMPs-Active-Labor-Policy-and-the-Changing-Nature-of-Labor-Markets.pdf?isAllowed=y&sequence=1](#) (27.8.2021)

25. Škrtić, M. Mikić, M. (2011.): Poduzetništvo, Zagreb, Sinergija nakladništvo d.o.o.

POPIS TABLICA

Tablica 1 Potpore za zapošljavanje	15
Tablica 2 Potpore za samozapošljavanje	20
	49

Tablica 3 Projekti koji su ugovoreni u okviru sljedećih Poziva:	24
Tablica 4 Poziv "Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja"	25
Tablica 5 Poziv "Poticanje društvenog poduzetništva"	26
Tablica 6 Projekti HZZ-a.....	28
Tablica 7 Dinamika isplate sredstava za Podršku samozapošljavanja	29
Tablica 8 Dinamika isplate sredstava u operaciji "Podrška samozapošljavanju"	30
Tablica 9 Novoregistrirana poduzeća.....	31

POPIS GRAFIČKIH PRIKAZA

Graf 1 Spol ispitanika	34
Graf 2 Starost ispitanika	34
Graf 3 Status ispitanika.....	35
Graf 4 Stupanj obrazovanja	35
Graf 5 Fakultet koji su ispitanici završili ili još uvijek pohađaju	36
Graf 6 Upoznat/a sam s pojmom "Aktivne mjere poticanja zapošljavanja i samozapošljavanja".....	37
Graf 7 Upoznat/a sam da Europska unija nudi sredstva u poticanju zaposlenosti i samozaposlenosti	38
Graf 8 Upoznat/a sam koje mjere nudi EU za poticanje zaposlenosti i samozaposlenosti	38
Graf 9 Za mogućnost izvlačenja sredstava iz Europske unije u poticanju zapošljavanja i samozapošljavanja čuo/la sam preko:.....	39
Graf 10 Znam gdje mogu pronaći informacije o projektima Europske unije za zaposlenost i samozaposlenost	40
Graf 11 Smatram da su javne institucije dovoljno angažirane u upoznavanju građana sa mjerama za zapošljavanje i samozapošljavanje te o uvjetima koje moraju ispuniti za dobivanje sredstava.....	40
Graf 12 Razmišljam o osnivanju svog poduzeća	41
Graf 13 (Ako je odgovor na prethodno pitanje bio 3,4 ili 5) Pri osnivanju svog poduzeća, razmotrio/la bi opciju povlačenja sredstava iz fondova Europske unije	42
Graf 14 Što bi Vas motiviralo u povlačenju sredstava iz fondova Europske unije.....	42

Graf 15 Najviši iznos koji Europska unija nudi za poticanje samozapošljavanja je 130.000,00 kuna i to za industrije koje prema NKD-u spadaju u prerađivačku industriju. Smatrate li da je to dovoljan iznos za poticanje poduzetnika na pokretanje posla s obzirom na ekonomsku situaciju Republike Hrvatske?.....43

Graf 16 Trajanje Potpore za samozapošljavanje je 24 mjeseca. Smatrate li da su 2 godine dovoljne da poduzetnik u Republici Hrvatskoj bude financijski stabilan kako bi se mogao nastaviti samostalno financirati (uključujući vlastiti kapital te sredstva koje može 44

POPIS SLIKA

Slika 1 Prikaz projekata HZZ-a.....28

ŽIVOTOPIS

Ime i prezime:

Josipa Markelić

Datum i mjesto rođenja: 8.3.1998., Erding, Njemačka

E-mail: josipa.markelic21@gmail.com

Obrazovanje:

2021.-danas ACCA

2016.-2021. Integrirani preddiplomski i diplomski studij Poslovna ekonomija, smjer Analiza i poslovno planiranje
Ekonomski fakultet u Zagrebu

2012.-2016. Treća ekonomska škola, Zagreb

Radno iskustvo:

8/2021. – danas Junior Auditor, KPMG Croatia

10/2019. – 5/2021. Audit Intern, PwC Croatia

2/2019. – 10/2019. Blagajnik i prodavač, S. Oliver

1/2018. – 10/2019. Prodavač, Mango moda d.o.o.

Znanja i vještine:

Engleski jezik u govoru i pismu – C1

Španjolski jezik u govoru i pismu – A2

Njemački jezik u govoru i pismu – A2

Izvršno korištenje Microsoft Office paketa (Excel, Word, PowerPoint, Access, Outlook),
poznavanje SQL, PowerBI i Alteryx-a

Dodatno:

Vozačka dozvola B kategorije

Diploma za korištenje Microsoft Dynamics NAV programa

Potvrda o sudjelovanju na seminaru „FFC-Osnove prodaje“

Poznavanje aktivnih mjera EU za zapošljavanje i samozapošljavanje

Poštovani, pred vama se nalazi kratka anketa vezana za Vaše poznavanje mjera koje nudi Europska unija u poticanju zapošljavanja i samozapošljavanja. Cilj ove ankete je utvrditi koliko su ljudi i kako upoznati s mjerama koje nudi EU. Anketa se sastoji od 15 pitanja, a okvirno vrijeme ispunjavanja ove ankete je 3 minute.

Zahvaljujem Vam se na izdvojenom vremenu.

*Obavezno

Spol *

- Žensko
- Muško
- Ne želim se izjasniti

Starost *

- do 18
- 18 do 30
- 30 do 40
- 40 do 50
- 50 i više

Status *

- Učenik/ica
- Student/ica
- Zaposlen/a
- Samozaposlen/a
- Nezaposlen/a

Stupanj obrazovanja *

- Osnovna stručna sprema
- Srednja stručna sprema
- Viša stručna sprema
- Visoka stručna sprema

Fakultet koji pohađam/sam završio/la *

Vaš odgovor _____

Upoznat/a sam s pojmom "Aktivne mjere poticanja zapošljavanja i samozapošljavanja" *

- Da
- Ne

Upoznat/a sam da Europska unija nudi sredstva u poticanju zaposlenosti i samozaposlenosti *

- 1   2   3   4   5
- Uopće se ne slažem   U potpunosti se slažem

Upoznat/a sam koje mjere nudi EU za poticanje zaposlenosti i samozaposlenosti *

- 1   2   3   4   5
- Uopće se ne slažem   U potpunosti se slažem

Za mogućnost izvlačenja sredstava iz Europske unije u poticanju zapošljavanja i samozapošljavanja čuo/la sam preko:

- Web stranica javnih institucija Republike Hrvatske (HZZ, HNB, Ministarstva..)
- Web stranica Europske Centralne Banke
- Društvenih mreža
- TV
- Word-of-Mouth
- Konferencija
- Nisam čuo/la

Znam gdje mogu pronaći informacije o projektima Europske unije za zaposlenost i samozaposlenost *

- Da
- Ne

Smatram da su javne institucije dovoljno angažirane u upoznavanju građana sa mjerama za zapošljavanje i samozapošljavanje te o uvjetima koje moraju ispuniti za dobivanje sredstava *

- 1   2   3   4   5
- Uopće se ne slažem   U potpunosti se slažem

Razmišljam o osnivanju svog poduzeća *

- 1   2   3   4   5
- Uopće se ne slažem   U potpunosti se slažem

(Ako je odgovor na prethodno pitanje bio 3,4 ili 5) Pri osnivanju svog poduzeća, razmotrio/la bi opciju povlačenja sredstava iz fondova Europske unije

1 2 3 4 5

Uopće se ne slažem

U potpunosti se slažem

Što bi Vas motiviralo u povlačenju sredstava iz fondova Europske unije *

- Visina sredstava koje mogu povući iz fondova
- Visina kamatne stope u slučaju ne izvršenja obveza od strane Vas kao Korisnika
- Jednostavnost prikupljanja dokumentacije
- Brzina odobravanja zahtjeva
- Vremenski rok vraćanja sredstava
- Edukacije usmjerene na upoznavanje građana s projektima koji se nude
- Ostalo

Najviši iznos koji Europska unija nudi za poticanje samozapošljavanja je 130.000,00 kuna i to za industrije koje prema NKD-u spadaju u prerađivačku industriju. Smatrate li da je to dovoljan iznos za poticanje poduzetnika na pokretanje posla s obzirom na ekonomsku situaciju Republike Hrvatske? *

- Da
- Ne

Trajanje Potpore za samozapošljavanje je 24 mjeseca. Smatrate li da su 2 godine dovoljne da poduzetnik u Republici Hrvatskoj bude financijski stabilan kako bi se mogao nastaviti samostalno financirati (uključujući vlastiti kapital te sredstva koje može dobiti od financijskih institucija). *

1 2 3 4 5

Uopće se ne slažem

U potpunosti se slažem